

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo d. Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 32.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Letna inozemstvo, USA dol. 35

Poštno čekovni račun: številka 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 16 (1945)

Gorica - četrtek, 16. aprila 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

Marija Magdalena počasti vstalega Kristusa. Ob njej vojaki, ki so ob grobu zaspali in angela, ki sta ženam oznanila: »Vstal je, ni ga več!«

»Vstal je, kakor je rekel« (Mt 28,6). Te angelove besede so vsebina osrednjega dogodka krščanstva, so temelj in steber naše vere. Od velikonočnega jutra odmeva to sporočilo skozi zgodovino človeštva: Kristus je vstal in živi! Zato je »vstali in poveljani Kristus cilj človeške zgodovine, točka, v katero se stekajo vsa naša hrepenenja, središče človeškega rodu, veselje vseh src in izpolnitev njihovih teženj« (II. vatikanski cerkveni zbor). Da bi tudi naši bralci, naročniki, sodelavci in podporniki katoliškega tiska to veselje ob petju trikratne aleluje doživeli v vsej globini in razsežnosti, želita

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

Kristus je vstal, Kristus živi!

Zelo pomemben člen naše vere je vstajenje Jezusa Kristusa. Njegov prazni grob ne pomeni, da nas je Jezus zapustil, ampak da je še vedno med nami. Samo da živi sedaj novo, vstajensko, poveljano življenje. Po tudi mi kristjani smo po krstu deležni istega novega življenja.

In prav to resnico Kristusova Cerkev še posebej za Veliko noč v evharistični daritvi — pa tudi drugače skozi vse bogoslužno leto izpričuje, ko nam oznanja: Kristus je vstal, Kristus živi, in mi živimo v njem, on pa v nas. Cerkev živi v stalni veliki noči. Od časov apostolov obnavlja spomin na odrešenje, ga udejanja in se pripravljajo na veličastno vrnitev Gospodovo.

Zato je vsaka nedelja velika noč in maša ni nič drugega kot v našo župnijo prestavljena velikonočna spravnost. Gospod umira in vstaja, za nas, sedajle, tukajle. Samo, kdor to razume, bo tudi razumel, zakaj hodimo kristjani k maši vsako nedeljo, če nam je to mogoče. Ni to le zaradi nekega predpisa, temveč ker hočemo biti pridruženi Kristusu v njegovem zmagoslavju.

V tem je tudi odgovor, zakaj je sv. maša včasih odeta v toliko razkošje: bogata razsvetljava, močno petje, dragocena oblačila. Poznamo sicer tudi tihe maše, ki spominjajo na goloto velikega petka, na Gospodovo trpljenje. Toda velikonočna skrivnost se ne konča na veliki petek, temveč z vstajenjem.

Vstajenje je največja revolucija, edina, ki res zasluži to ime, saj je edina prinesla res nekaj korenito novega v svet: vrgla ga je celo iz tečajev, iz starih tečajev greha, slabosti, zla, trpljenja, smrti. To ni le neka nabrekla puhla beseda, temveč osnovna resnica odrešenega, novega vesolja: Bog

je vstopil v naš svet! Ni se ga dotaknil le na površju. Potopil se je vanj do dna, do najhujšega ponižanja, trpljenja, do samega izničanja skozi smrt. Taka je pač božja ljubezen!

A ljubezen je močnejša od vsega, tudi od smrti. Zato ljubezen ne bo nikoli izničena. Prav skozi izničanje se kaže njena moč, prav v izničanju ljubezen zmaguje.

Zato je prav, da po cerkvah vsaj ob praznikih in nedeljah veselo pritrkavajo zvonovi in vse župniji naznanjajo zmagoslavno vstajenje, prav je, da bučijo orgle in donijo radosti polne pesmi, da utripljejo sveče, se lesketajo mašna oblačila, se dviga dim kadila in je vse ovito v zelenje in cvetje tiste pomladi, ki je dokončno prgnala zimo in mrak in smrt in greh ter nam vsem prinesla večno aleluja.

Velikonočna maša, zares velika maša, je torej trenutek, da izpovemo vero: v Jezusa Kristusa, ki je trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl, bil v grob položen, šel pred pekel, a je tretji dan vstal. To ni vera v nekakšno pravljico, v neko znamenje pomladi, vsesplošnega obnavljanja naravnih sil. To je vera v novo življenje, ki se je razodelo v Jezusu Kristusu kot nasprotje staremu, minljivemu; to je vstajensko življenje, ki zahteva v kristjanu zmagovito prisotnost Kristusovo ter terja novo življenje v skladu s novim vzorom, kar je sv. Pavel v pismu Kološanom izrazil z besedami: »Če ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji. In ko se prikaže Kristus, vaše življenje, takrat se boste tudi z njim prikazali v slavi!« (Kol 3, 1-4).

Poglejmo si zato, bratje in sestre, polni radosti v oči, čestitajmo

Svetovni dan mladih v Buenos Airesu

V zvezi z Letom mladih je sv. oče leta 1985 prvič naznanil Svetovni dan mladih, ki naj bi se vsako leto praznoval na oljčno nedeljo, in to vedno v drugem kraju in na drugi celin. Namen tega praznovanja naj bi bil trojen: pričati ljubezen božjo, doživljati bratsko občestvo in nove rodove navdušiti za gradnjo civilizacije ljubezni. Za letos je papež izbral, ker se je mudil za cvetno nedeljo v Argentini, v mestu Buenos Aires.

Za srečanje z mladimi so organizatorji pripravili prostrano Avenida 9 de Julio. Tam so se mladi zbrali že na predvečer, da v bedanju in ob postu dočakajo nedeljo. Sv. oče jih je sklenil zato obiskati že v soboto zvečer. »Prišel sem med vas,« je dejal, »da se z vami pogovorim, da vas poslušam, da se med vami odpočijem.« In na vprašanje, kateri je največji problem človeštva, je odgovoril: »To, da ljudje še vedno ne poznajo Kristusa in niso odkrili velike božje ljubezni.«

Navožim mladincem — bili so zlasti Argentinci — je priporočil, naj se uprejo vsemu, kar ovira bratsko sožitje in naj bodo prosti sužnosti, kot so neurejena spolnost, mamila, nasilje, slaba oblast. Zlasti pa so še odmevale njegove besede: »Naj se več brat ne spoprime z bratom, naj ne bo več ugrabljenih ne izginulih (desaparecidos), naj ne bo več mesta ne za sovraštvo in ne za nasilje in naj bo človekova oseba spoštovana.« Pravijo, da teh besed ni bilo v prvotnem besedilu. Papež jih je dodal, ko je zvedel za kritike, češ da ni v nobenem nastopu še omenil izginulih in da ni hotel sprejeti »mater in babic z Majskega trga« (Madres y abuelas

de la Plaza de Mayo).

Po papeževih besedah so argentinski mladinci uprizarili slikovit nastop v treh slikah: Argentina, Latinska Amerika, ves svet.

Nekaj enkratnega je bila verska svečanost na oljčno nedeljo. Mladina, ki je prišla iz vse Argentine, mnogi pa tudi iz ostalih celin, je čisto napolnila obširno Avenida. Govori se o 1.800.000 mladih, ki so papežu vzklikali in se pri njegovih maši zavezali, da se bodo prizadevali za spravo in ljubezen med ljudmi, borili zoper sovraštvo in nasilje ter za pravičen mir, iskajoč vedno in predvsem svobodo in mir, tudi za ceno življenja.

Sv. maši so prisostvovali vsi argentinski škofje (ki jih je nad 70), predsednik Alfonsin in večina ministrov. Vsi navzoči so imeli palme v rokah. Pred mašo je bila procesija s palmami, ki jo je prav tako vodil papež in je obšla vso 2 km dolgo in 400 m široko Avenida. Pridigo je Janez Pavel II. v celoti posvetil Kristusovemu trpljenju in njegovi smrti, mlade pa pozval, naj se odklenejo velikonočne skrivnosti in sprejmejo dar Kristusove ljubezni, saj je prav Kristus temelj boljšega življenja in trajnih vrednot kot so pravica, ljubezen in mir.

Kosilo je bilo v novem sedežu argentinske škofovske konference, kjer ga je pozdravil kardinal in predsednik konference kordobski nadškof Primatesa. Omenil je »bolečo izkušnjo (preteklih let), ki nam je pokazala, da ni vedno lahko konkretno prav izbirati«, na kar je sv. oče dejal, da mu je znana stalna skrb argentinske Cerkve v časih, ko je nasilje z bolečino in smrtjo ranilo sožitje in mir v državi. »Poznam vaše odločne dokumente, s katerimi ste obsodili nasilje in vabil k spravi, poznam tudi vaše pobude za reševanje življenj. Bili ste kritizirani in pozabljeni, toda Bog pozna vašo zvestobo.«

Nato je sv. oče škofom priporočil, naj bodo pazljivi, ko izbirajo kandidate za duhovništvo, naj se posvetijo verskemu oblikovanju laikov in naj bodo zvesti učenu rimskega papeža.

Preden je odšel iz Argentine, se je sestel še s predstavniki sveta kulture v gledališču Colón in imel 72. in zadnji govor. Ura je bila 19,30 (v Italiji 0,30), ko je zapustil argentinska tla. Do sedaj najdalje in morda najbolj tvegano potovanje je bilo s tem zaključeno.

—ak

Radi bi mu postavili spomenik

Prebivalci rojstnega kraja »papeža smehljaja« Janeza Pavla I. Canale d'Agordo pri Bellunu želijo velikemu rojaku v čast in spomin postaviti spomenik na glavnem vaskem trgu. Upira pa se jim najbolj brat pokojnega papeža Edoardo Luciani, ki trdi, da je papež odločno nasprotoval postavljanju spomenikov in da je treba skoštovati t. im. pokojnikovo željo. Krajevne oblasti pa se nikakor nočejo odpovedati slevesni postavitvi že izdelanega spomenika, posebej še, ker bo 26. avgusta prihodnje leto 10-letnica izvolitve Janeza Pavla I., ki je papeževal le 33 dni.

Velikonočno voščilo goriškega nadškofa

Ob prebujanju zakasnele pomladi čutimo tem bolj kot nujno potrebo doživeti tako novo veselje, ki bo vse prevzelo in nas napolnilo z lučjo, močjo in toploto. V preudarnem sovpadanju z naravo, ki se preraja, se kristjan srečuje s pomladjo mladosti, ki ga vabi, da se poglubi v skrivnost smrti in pretresljivo Kristusovo vstajenje. In če se prebujajo narava, ko postaja vse močnejša potreba po ritmu dela in življenja, mora tem bolj istočasno v nas rasti stremljenje po duhovni prenovitvi ob globokem in zveličavnem dotiku z bolečino in slavo vstalega Gospoda.

Ob doživljanju premišljene cerkvene liturgije, ko smo živeli dneve žalosti, naj bi dospeli do vstajenskih radosti in spoznali, da je trpljenje obvezen prehod do slave. Kakor se semensko zrnce v brazdi odpre soncu in kakor je Kristus odstranil kamen od groba, tako se mora kristjan dvigniti iz greha in grešnih navad, da zaživi novo življenje.

Bratje in sestre: v vstalem Kristusu smo prerojeni. Veselimo se tega, da bomo s prenovljenim zanosom lahko krščansko pričevali. To vam voščim kot vaš oče in pastir z željo, da doseže moje voščilo prav vse ob tem velikonočnem praznovanju. Združen z vami

P. ANTON VITAL, nadškof

Italija v iskanju nove vlade

Na pustni torek, 3. marca popoldne, je Craxi, ki je bil predsednik vlade kar tri leta in pol, odstopil. Zamenjal naj bi ga Andreotti iz vrst Krščanske demokracije. Vsaj tako so se socialisti in demokristjani dogovorili lani ob prvi krizi Craxijeve vlade.

Od odstopa je minilo že več kot 40 dni, Italija pa še vedno ne ve, kdo bo prevzel vladanje v svoje roke. Dejansko se je predpostavljalo, da bo novi predsednik Scalfaro iz vrst DC. On naj bi sestavil enobarvno vlado in s to šel na volitve.

Tisti, ki mu dela padec stare vlade in priprava nove največ preglavic, je predsednik republike Cossiga. Kaj vse je v teku poldrugega meseca storil, da bi se vladna kriza rešila in ne bi prišlo do razpusta parlamenta! Najprej je poveril Andreottija. Ta je nazadnje moral priznati, da nove petstrankarske vlade ni mogoče sestaviti, in to zaradi trdovratnosti socialistov, ki zahtevajo referendum o jedrskih elektrarnah za vsako ceno. Nato je prišla na vrsto Nilde Iotti, predsednica poslanske zbornice. Cossiga ji je poveril raziskovalni mandat, da ugotovi, ali obstaja v parlamentu kaka večina, iz katere bi se dalo sestaviti novo vlado. Komunistka Jottijeva je stvar vzela zares, a morala končno ugotoviti, da te večine trenutno ni.

Nato je prišel kongres PSI, ki tudi ni nič pripomogel k razčiščenju. Craxi je izjavil, da je proti razpustu obeh zbornic, za petstrankarsko vlado in obnem, da se morajo referendum izvesti. Med samim kongresom mu je Cossiga sporočil, naj se s svojo vlado znova predstavi senatu in zahteva zaupnico. Do tega pa ni prišlo, ker so demokratski ministri stopili iz vlade.

Cossiga se je nato obrnil na predsednika senata Fanfanija, da on poskusi. Mož pa si ni hotel opeči prstov in je raje odklonil. Tako je prišel na vrsto Scalfaro. Temu je državni poglavar naročil, naj sestavi vlado, ali iz dosedanjih petih strank ali pa tako, ki bo pripravila volitve. Ko se bo nova vlada predstavila brez večine za seboj v parlamentu, bo verjetno prešla nezaupnico. Tako bo Cossiga prisiljen obe zbornici predčasno razpustiti (zgodilo se bo to že četrtrič) in razpisati nove volitve. Začel se bo veliki dvoboj med socialisti in demokristjani. Prvi upajo, da jim bodo zadnje politične zdrave v korist in da bodo zrasli na glasovih. Od volivcev bo odvisno, ali bodo Craxija nagradili za njegovo ravnanje ali pa še enkrat izrekli zaupanje Krščanski demokraciji. Kljub vsem napakam in spodrs-ljajem ostaja DC v Italiji največji porok za svobodo in demokracijo.

Ker tudi Scalfaro ni bil uspešen v svojem poskusu sestaviti vlado, čeprav so to vsi pričakovali, je vrnil mandat predsedniku Cossigi. Vse kaže, da bo spet Fanfani tisti, ki naj bi poskusil srečo. Človek bi dejal, da se gredo italijanski politiki igro s ping-pong žogico, ki jo pošiljajo sem in tja. Da to ni v dobro Italiji, je jasno.

★

Spet na svobodi

Trije misijonarji iz družbe Srca Jezusovega (patri dehoniani) so se vrnili v Italijo, potem ko so jih 13. decembra lani v Mozambiku ugrabili protivladni gverilci gibanja »Renamo«. Dva misijonarja sta iz Tridentinskega, tretji, Onorino Venturini pa je doma iz Jalmicca pri Palmanovi. Ob prihodu niso hoteli z ozirom na sobrate, ki so v Mozambiku ostali, dati nobenih izjav o tamkajšnjem položaju. Dejali so le, da so peš z gverilci prehodili 700 km, da so skoro vsak dan lahko maševali in do so z njimi dobro postopali. Izpuščeni so bili v začetku tega meseca v nekem kraju blizu meje z državo Malawi, od koder so z letalom odpotovali v Pariz.

Slovenska Cerkev in zdomci

(Pogovor z dr. Alojzijem Suštarjem, ki ga je objavila revija »Naš delavec«, april 1987).

Kakšen je po vašem mnenju položaj Cerkve v slovenski in jugoslovanski družbi?

Na vaše vprašanje odgovarjam samo za Slovenijo in predvsem za katoliško Cerkev. Morda je najlažje odgovoriti, če današnji položaj primerjamo s položajem v bližnji preteklosti v letih po drugi svetovni vojni in s položajem v drugih deželah. Ob prvi primerjavi je položaj mnogo boljši skoraj v vsakem pogledu.

Vendar je še marsikaka, danes skoraj nerazumljiva omejitev in prepoved cerkvene dejavnosti, je še veliko preživelih predskovov proti Cerkev, enostranskih in krivičnih predstavitev Cerkve, njene zgodovine, njenih ciljev in prizadevanj. Tu in tam prihaja še vedno tudi do zaostritev in nasprotovanj. Pričakovali bi več dobrohotnega razumevanja, kulturne odprtosti, demokratične svobode in prizadevanja za resnično enakopravnost vseh ljudi na vseh področjih.

Ce pa primerjamo položaj Cerkve v Sloveniji z drugimi deželami, je nedvomno boljše in lažji kakor v marsikakšni socialistični deželi, bodisi v Evropi bodisi drugod po svetu, a tudi težji in slabši kakor v tej ali oni državi v zahodni Evropi ali drugod. Vzroki za take razlike so že v zgodovinskem razvoju, pa tudi v družbenem redu in ideološki usmerjenosti. Po mojem mnenju je razna vprašanja mogoče v odkritem dialogu pametno reševati in večkrat tudi dobro rešiti.

Kako na slovenske vernike zdomce vpliva okolje, v katerem živijo?

S pojmom zdomce danes mislimo slovenskega človeka, ki je odšel na tuje z namenom, da bi se čez nekaj let vrnil domov. Večinoma so bili ekonomski razlogi, ki so zdomce pognali iz domovine v tuji svet.

Zdomci so bili nenadoma presajeni v tuji svet v vseh razsežnostih: po narodnosti, jeziku, kulturi, velikokrat tudi veri. Kar jim je bilo doslej domače in blizu, iz česar so živeli svoje osebno, družbeno, duhovno in versko življenje, se je naenkrat spremenilo. Ob takih spremembah so nujno potrebni ljudje, na katere se zdomci lahko oprejo, sicer jih življenje potegne za seboj in se začno utapljati v novem okolju. Če nimajo nikogar, ki bi jim pomagal ohranjati njihovo narodno zavest, jezik, kulturo in vero, se kaj hitro začne prilagajanje tuji družbi in polagoma tudi izgubljanje vanjo.

V pomoči, da ne utonejo, so imeli med našimi izseljenci in zdomci ravno duhovniki veliko vlogo. Da se na primer v Ameriki toliko časa držali in se še danes držijo Slovenci v narodnem, kulturnem in verskem pogledu, je v veliki meri zasluha duhovnikov, ki so šli za svojimi verniki, jih organizirali ne samo versko, ampak tudi narodno in kulturno. Seveda je tudi tam prišlo mnogokrat do cepitve duhov zaradi različne svetovno-nazorske usmerjenosti.

Katero so po vašem največje težave naših rojakov na tujem?

Najprej je treba omeniti velike razlike med državami in oddaljenost od domovine. Vse nekaj drugega je biti Prekmurcu zdomec v sosednji Avstriji, ko vsako soboto lahko pride domov in je tesno povezan z domovino in družino, kakor nekemu, ki je na Švedskem, kjer je okolje povsem drugačno in v mnogih pogledih našim ljudem veliko bolj tuje. Da so zdomci v čezmorskih deželah v čisto drugačnem položaju, ni treba posebej omenjati.

Ena največjih težav nastane za otroke, ko začnejo hoditi v šolo. Žal nekateri starši v narodnostnem pogledu velikokrat prehitro odnehajo. Otroke dajo v tuje šole in večkrat še sami s svojimi otroki govorijo v tujem jeziku, ki ga še ne znajo dobro in se ga želijo tako boljše naučiti. Tako se mnogokrat že prvi rod in še bolj seveda drugi rod izgublja v tujem svetu. Ne znajo več jezika, gine narodna zavest, izginjajo kulturne in mnogokrat tudi verske vrednote. Gotovo je še mnogo drugih težav, posebno gospodarskih in socialnih, ki so pa od države do države različne, kakor tudi stanje naših zdomcev ni povsod enako.

Kaj menite, da bi bilo treba storiti za obvarovanje otrok pred asimilacijo?

Najprej je potrebno vplivati na starše in jim poudarjati, kako velika je njihova dolžnost, da doma govorijo slovensko in da svoje otroke naučijo materinega jezika. Izkušnje kažejo, da tisti otroci, ki dobro obvladajo slovensko, tudi v tujem jeziku bolj napredujejo.

Potem je treba otrokom dajati dovolj priložnosti za slovensko šolo. Slovenski duhovniki so zanj zelo veliko storili. Treba je hvaležno priznati tudi neutrudno prizadevanje Slovenske izseljenke matice, posebno v zadnjem času. Na tem področju naj bi si med seboj res nič ne nasprotovali. Bodimo veseli vsega, kar utrjuje narodno zavest, pa naj bo to v šolah, ki jih organizirajo duhovniki v svojih župnijah ali pa Slovenska izseljenška matica.

Izredno velikega pomena je slovensko čtivo, so mladinske in druge knjige, slovenski molitveniki, slikanice in časopisi, slovenske pesmi na kasetah in ploščah in seveda prireditve v slovenskem jeziku, obhajanje praznikov, pa obiski ali tudi daljše bivanje v domovini. Čim manj bo tu ideološkega nasprotovanja, in čim več skupnega prizadevanja za ohranitev narodne zavesti, jezika, kulture in povezanosti z domovino, tem večji bodo uspehi.

Kakšna je vaša osebna izkušnja z zdomstvom?

Moje zdomstvo je trajalo več kot 35 let. Jeseni leta 1941 sem odšel na študij v Rim, od tam v Švico in v domovino sem se za stalno vrnil v začetku leta 1977. Nisem sicer na tak način doživljal težav, bolečih preizkušenj in hudega trpljenja kakor veliko naših zdomcev, beguncev in izseljencev, ki so iz tega ali onega razloga morali oditi v tujino, ne da bi poznali jezik in si mogli svobodno izbirati delo in si urediti svoje življenje. Vendar sem tudi sam okusil, kaj se pravi živeti in delati na tujem, dolga leta tudi brez osebnih stikov z domačimi in domovino. Veliko pa sem spremljal večkrat izredno težko pot naših zdomcev po evropskih deželah. Zato lažje raz-

zumem naše zdomce in izseljence, njihove potrebe in želje. Zase pa moram s hvaležnostjo ugotoviti, da sem posebno v Švici našel dobre možnosti za življenje in delo, veliko odprtosti in razumevanja pa veliko prijateljev.

Kako ste vi videli razmere, v katerih živijo Slovenci na tujem, tudi v čezmorskih deželah?

Razmere, v katerih živijo Slovenci na tujem po Evropi, najbolj pozna škof dr. Stanislav Lenič, ki že dolga leta obiskuje naše rojake na tujem. Sam sem pred leti v čezmorskih deželah obiskal naše rojake v Kanadi in Združenih državah Amerike, v Argentini in v Avstraliji. V Argentini je bil to prvi obisk škofa iz domovine, drugod pa so bili pred menoj že drugi slovenski škofje. Na splošno moram reči, da sem bil naših rojakov povsod vesel. Iz večkrat zelo težkih začetkov, zlasti v Argentini, si je velika večina ustvarila tako gospodarski, družbeni in kulturni položaj, da so razmere zanje vsaj kolikor toliko ugodne. To so dosegli s svojo poštenostjo in pridnostjo, s svojo podjetnostjo in medsebojno pomočjo. Nekateri pa so imeli tudi posebno srečo.

Občudovanja vredna je, vsaj na splošno, zvestoba naših rojakov narodu, jeziku, slovenskemu izročilu in kulturi, vernosti in Cerki tako v Avstraliji kot v Kanadi in Združenih državah Amerike, posebno pa pri naših rojakih v Argentini. Povsod pa sem doživel močno željo, da bi Slovenci po svetu ostali povezani z domovino in da bi se Slovenija zanje zanimala in jim pomagala. Tu vidim še velike naloge, ki jih nikakor ne smemo zanemariti.

Pogovor pripravil Ludvik Skoberne (Konec prihodnjic)

Nova gonja proti zaščiti Slovencev v Italiji

Kot piše v tiskovnem poročilu deželnega tajništva Slovenske skupnosti, je čas krize v vladni večini okrepil novo gonjo proti zaščiti Slovencev v Italiji. Nova kampanja je stekla ob koncu marca s tiskovnim poročilom deželnega tajnika DC, ki je ostro napadel predlog poenotene besedila zaščitnih predlogov, ki ga je sestavil poročevalec v senatu Garibaldi. Kot znano, je SSK, podobno kot druge slovenske skupine, negativno ocenila Garibaldijevo besedilo zavoljo nekaterih nesprejemljivih členov in mnogih nedorečenosti.

Kar pa se zdaj dogaja ob Garibaldijevem predlogu, dokazuje nasprotovanje globalni zaščiti Slovencev kot taki ali pa vsaj zelo hudo nerazumevanje temeljnih potreb slovenske manjšine. Jasno pa je tudi čisto volivno izkoriščanje te tako pomembne problematike za polemiko med strankami. To je obsodbe vredno.

Neki tržaški italijanski tehnik je Garibaldijevo besedilo prikazal izkrivljeno in izzivajoče. Stranka relativne večine je ponovno zahtevala, naj se postopek v senatu ustavi, češ da mora osnutek zaščitnega zakona pripraviti vlada. Znano je, da med vladnimi strankami ni soglasja. DC, ki ima že nad 40 let vodilno besedo v Italiji, se torej skriva za manjše partnerje, napada pa poročevalca, ki je, pa čeprav za Slovence nezadovoljivo, skušal zadevo premakniti naprej.

Izjave proti Garibaldijevemu besedilu so sprožile tekmovanje med številnimi strankami, katera se bo bolj ogradila od zaščitnih predlogov. Najbolj presenetljivo je bilo pri tem stališče socialistične stranke na krajevni in deželni ravni, ki se je tudi zelo odločno distancirala od besedila, ki ga je pripravil njen senator, na dan pa je potegnila izraze, kot so »enakopravnost pravic vseh komponent prebivalstva«, »konsistenca na teritoriju«, »forsiranje«, »strumentalne polemike«.

IZ KANALSKE DOLINE

Srečanje zamejskih kult. zvez

V soboto 11. aprila so se v Ovčji vasi sestali predstavniki Krščanske kulturne zveze iz Celovca, društev iz videmske pokrajine, Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenske prosvete iz Trsta, da skupno izdelajo programe za razne oblike kulturnega sodelovanja.

Na srečanju je bila potrjena potreba po še tesnejšem sodelovanju vseh osrednjih kulturnih ustanov v zamejstvu. Gle-

de konkretnih pobud je bilo najprej govora o nastopu okteta Zvon iz ZDA, ki bo v maju gostoval na Koroškem in Primorskem. V Trstu bo nastopil v soboto 9. maja, v Gorici pa v nedeljo 10. maja.

Po ugodni oceni lanskih Koroških dnevov v deželi Furlaniji-Juljski krajini so se predstavniki že omenjenih kulturnih zvez dogovorili o Primorskih dnevih, ki bodo letos od 10. do 18. oktobra na Koroškem. Izdelali so tudi okvirni program za te dneve in se domenili za nov sestanek, ki bo na Sv. Višarjah.

Rim je zajel val verskih sekt

Zaskrbljujoč pojav, ki se tiho širi, postaja resen pastoralni izziv za »svetno mesto« Rim. Ze Pavel VI. je opozoril: »Če ljubite svoje mesto in se zavedate njegovega zgodovinskega in krščanskega izročila, je potrebno, da pomagate to dostojanstvo ohraniti zlasti tam, kjer ga urbanistični in demografski razvoj najbolj potrebuje.«

Iz raziskave sledi, da pripada sektam vsak sedmi Rimljan, ki šteje 2.900.000 prebivalcev. Najbolj izstopajo Jehove priče in evangeljske skupnosti Binkoštniki. Jehove priče imajo v Rimu 7.310 pridigarjev in 84 kulturnih središč, z razliko od leta 1981, ko so imeli 3.950 pridigarjev in 48 verskih središč.

Po mnenju rimskega vikariata obiskuje nedeljsko mašo približno 20% rimskih katolčanov, tj. manj kot 600.000 oseb, kar znaša v razmerju 1:7 v primeri z Jehovimi pričami, ki grede od hiše do hiše, »od vrat do vrat«. In vse to kljub dobro organiziranim župnijam, z več kot tisoč cerkvami, kljub številnim redovnim družbam in drugim verskim ustanovam, ki se živahno udejstvujejo.

Velik problem so nova naselja revnih in brezposelnih v velikih stanovanjskih blokih Centocelle, Tuscolano, Casilino idr., kjer so intenzivno na delu številne sekte. Srednje številno posamezne rimske župnije je 9.100 vernikov. V omenjenih blokih se to število zviša na 40 do 80 tisoč enot. Seveda je tako stanje idealno za pridobivanje vsakovrstnih sekt na škodo katoliškega občestva, ki ne more razvijati uspešnega pastoralnega dela.

Zapostavljanje katolčanov v Grčiji

Konferenca grških katoliških škofov se je pritožila pri komisiji za človekove pra-

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Papež Janez Pavel II. je v brzojavki vietnamskemu škofu Paulu Bui-chu Tau ob zlati maši osebno čestital, hkrati pa duhovnike in katoličane v Vietnamu povabil k vztrajnemu pričevanju za vero in zvestobo sv. očetu. Papež je zadovoljen, da se je lahko s tem škofom srečal v Rimu leta 1980, ko so prišli vietnamski škofje na poročanje. Žal pa so oblasti dovolile odpotovati v Rim le trem od 39 škofov. Se vedno je kakih 300 duhovnikov in redovnikov v zaporih ali prevzgojevalnih taboriščih, škof v Hué pa je v hišnem priporu. Katoličani, pet milijonov po številu, veljajo za manjvredne državljane, svobodno izpovedovanje vere, zagotovljeno v ustavi, pa obstaja le na papirju.

■ V Hrvaškem Zagorju je prišlo na nezavarovanem železniškem prehodu blizu Stubiških toplic do hude prometne nesreče. Avtobus je bil natrpan s potniki, namesto 50 jih je bilo 90 in šofer ni imel možnosti razgleda. Tako ni opazil, ko je zapeljal na progo, prihajajočega vlaka. Prišlo je do trčenja. V nesreči je izgubilo življenje šest potnikov, nad 60 pa je ranjenih, 20 od njih težje.

■ V letih 1981 do 1986 je obiskalo Medjugorje nad 20.000 Slovencev. 16.800 jih je bilo ugotovljenih po avtobusih in izrednih vlakih. Letos so v načrtu trije izredni vlaki.

■ V katalonski prestolnici Barceloni, kjer bodo leta 1992 (ob petstoletnici odkritja Amerike) olimpijske igre, je prišlo v zadnjih petnajstih dneh že do tretjega terorističnega napada. Zadnji je povzročil veliko gmotno škodo, saj je zgorelo 15 avtomobilov. Vse omenjene atentate naj bi izvedla baskovska teroristična organizacija ETA.

■ Vodja sovjetske partije Mihail Gorbačov je konec preteklega tedna z ženo Raiso obiskal Prago in Bratislavo ter dejal češkoslovaškim partijcem, ki niso nič preveč navdušeni za novo smer, katero je začel Gorbačov, da »pozitivne spremembe, ki jih v tem času uvažajo v Sovjetski zvezi, ustrezajo tudi interesom drugih socialističnih držav«. Teh sicer ni posamično omenjal, dejal je le, da bodo v SZ izredno veseli, če bodo njihove izkušnje koristile tudi Češkoslovaški. Njen predsednik, Gustav Husak, mu je v zdravici na večerji odgovoril, da vse, kar se dogaja v SZ, vzbuja tudi v češkoslovaški republiki izredno zanimanje in da so pripravljene spremembe sprejeti tudi oni. Seveda pa se marsikdo med Čehi in Slovaki spominja Dubčka, ki je že leta 1968 hotel uvesti podobne spremembe, pa so ga sovjetske invazijske čete brezobzirno odstranile.

■ Haim Herzog, predsednik izraelske države, je obiskal ZR Nemčijo in imel številne pogovore z vladnimi predstavniki. Herzog je v povojni zgodovini prvi izraelski državni poglavar, ki je obiskal Zah. Nemčijo. Sprejela sta ga tako zvezni kancler Kohl kot zunanji minister Genscher. Kohl je gostu med drugim dejal, da imajo Nemci moralni dolg do izraelske države, da ne bodo nikdar pozabili nacističnih zločinov in da se kaj podobnega v zgodovini človeštva ne sme ponoviti. Obenem pa je Kohl tudi poudaril, da imajo Palestinci vso pravico do samoopredelitve in da bi bilo glede pomiritve na Bližnjem vzhodu nujno potrebno sklicati mednarodno mirovno konferenco.

■ Dobraga pol leta po hudi nesreči v južnoafriškem rudniku zlata Kinross, v kateri je umrlo 177 rudarjev, je v nekem premogovniku v vzhodnem Transvaalu (vedno Južna Afrika) prišlo do nove nesreče, ki je terjala 34 življenj (31 je bilo črncev). Sindikati za nesrečo krivijo delodajalce, češ da so v pehanju za velikimi dobički povsem zanemarili varnost rudarjev. Mednarodna organizacija za delo (ILO) je objavila pretresljive podatke, da je od leta 1973 do 1984 v južnoafriških rudnikih umrlo 8.500 rudarjev, v času po drugi svetovni vojni pa že več kot 40.000. Samo v rudnikih zlata jih umre vsako leto 600.

Iz Slovenije

Škof Pirih prevzel vodstvo koprške škofije

Zakonik cerkvenega prava predvideva, da krajevni škof, ki je izpolnil 75. leto starosti, dā odpoved službi papežu, ki po presoji vseh razmer ukrepa. Koprski škof dr. Janez Jenko, ki je 5. maja 1985 dopolnil 75. leto življenja, je že tedaj dal odpoved papežu, a papež mu je za dve leti podaljšal službene dolžnosti do letošnjega 5. maja. S tem dnem bi prevzel vodstvo koprške škofije z vsemi pravicami in dolžnostmi koprski škof pomočnik Metod Pirih. Ker bo pa po veliki noči škof Jenko za en mesec odpotoval v Argentino, je škof Pirih prevzel vodstvo škofije že na veliki četrtek 16. aprila.

Škofu Jenku želimo, da bi s svojim obiskom v Argentini ponesel vsem Slovincem besedo veselja in spodbude in da bi po svoji vrnitvi na Primorsko še veliko dobrega napravil za božjo čast in za blagor božjega ljudstva. Novemu koprskemu škofu Pirihu pa želimo obilo božje milosti in blagoslova, da bo njegovo delo obrodilo stoteren sad.

Podružna cerkev Marije Vnebovzete v Smarju pri Sežani

Ukinitvev in združitvev kočevskih župnij

V oktobru 1941 je bilo izvedeno veliko preseljevanje Nemcev iz kočevskih župnij na Nemčijo priključena ozemlja na Krškem in Brežiškem polju. Po letu 1945 so se Kočevjarji izselili v tujino. Tako se je izpraznilo večje število kočevskih župnij. Nekateri so se po letu 1945 delno naselili, druge so ostale skoro povsem brez prebivalcev.

Zato je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Suštar po posvetu z Duhovniškim svetom in z dekanjskimi uradi Kočevje, Ribnice in Crnomelj odločil, da se nekateri teh župnij ukinejo in pravno pridružio sosednjim župnijam. Gre za naslednje župnije: Borovec, Gotenica, Koprivnik, Polom, Stari Log, Topla reber, Planina pri Crnomlju, Grčarice in ekspozitura Zdihovo. Župniji Nemska Loka in Spodnji Log se združita v eno župnijo. Odlok je začel veljati 1. aprila letos.

Upadanje rojstev v slovenskem narodu

(IZJAVA SLOVENSKE POKRAJINSKE SKOFOVSKE KONFERENCE)

Spričo dejstva, da med Slovenci nenehno in vse bolj strmo upada število rojstev, se slovenski škofje v zavesti odgovornosti, ki izvira iz naše službe, ob letošnjem velikonocnem prazniku z vso resnostjo obračamo na verne Slovence in na vso slovensko javnost.

Nekatera sredstva družbenega obveščanja nas ob statistiki opozarjajo na vedno večje upadanje rojstev v Sloveniji. Tako je leta 1950 imela Slovenija 1.466.881 prebivalcev in 35.992 rojstev. Leta 1985 je živelo v naši republiki 1.973.151 ljudi, rojstev pa je bilo še 25.933. Tudi v zadnjih letih se število rojstev še vedno manjša. V nekaj desetletjih bi to utegnulo imeti različne usodne posledice za naš narod. Podobno je z našimi rojaki v zamejstvu in izseljenstvu.

Vzrokov za takšen razvoj je več in so zelo različni. Vseh tu ni mogoče posamično navajati niti podrobneje obravnavati. Gotovo je, da jim je treba posvetiti vso pozornost, jih čim natančneje določiti in zastaviti vse sile, da bi jih mogli odpraviti. Vendar pa ne moremo mimo dvoje dejstev, ki sta tesno povezani s sedanjim stanjem. Prvič, javno mnenje na splošno ni naklonjeno številnim družinam; drugič, prekinitve nosečnosti, ki so etično popolnoma nesprejemljive, so pri nas zelo pogostne. To miselnost je treba spremeniti, če hočemo, da bodo zlasti mladi oblikovali novo razmerje do življenja.

S to javno besedo želimo opozoriti ne samo verne Slovence, temveč vse člane našega narodnega občestva, da vsi skupaj in vsak posameznik nosimo odgovornost za prihodnost. Verni kristjani bi se morali tega še bolj zavedati in si prizadevati za pošteno življenje, za telesno in duhovno, etično in socialno zdravje. Z drugačnim odnosom do življenja, do služenja življenju, posebno v zakonu in družini, pa moramo vsi, ne glede na prepričanje, bisereno prispevati k temu, da se ustavi

usodno upadanje rojstev, ki se kaj lahko spremeni v pravo umiranje naroda. Posebno prosimo in spodbujamo starše, vzgojitelje in nosilce družbene odgovornosti, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bo pot v prihodnost pot v življenje.

Naj tukaj izrečemo besedo zahvale in priznanja tistim družinam, ki so odprte za življenje. Njihova velikodušnost je močnejša od nenaklonjenosti okolja in gospodarskih težav. Zaradi takšnih družin smo preživeli v zgodovini; v njih je upanje za prihodnost.

Slovenski škofje podpiramo vsako pošteno vzgojno delo med mladimi, vsako prizadevanje za utrditev in razvoj zakonske skupnosti, spoštovanje in sprejemanje življenja ter velikodušno medsebojno pomoč. Zavračamo pa vsakršno neodgovorno pisanje in širjenje javnega mnenja, ki med ljudi seje malodušnost, življenjsko in npravno otopelost ter beg pred osebno odgovornostjo, pa naj gre za nasilno prekinitev nosečnosti, nasprotovanje večjemu številu otrok ali za splošno izmikanje služenju življenju.

Gospodarstvo, tehnične znanosti, zlasti pa medicina se nenehno razvijajo in omogočajo drugačno kakovost življenja. Z veseljem sprejemamo vse dosežke človeškega uma, če njihova uporaba ne nasprotuje moralnemu redu. Hvaležni smo vsem, ki tako ali drugače skrbijo za življenje in ga varujejo. Zavedamo pa se, da zgolj tehnična sredstva ne zadostujejo; za boljše prihodnost je treba spremeniti osebno mišljenje in odločanje, potrebna je poglobljena moralna zavest.

Kristjani smo prepričani, da pri svojih človeških prizadevanjih potrebujemo božjo pomoč. Zato ima naše zaupanje v življenjsko, kulturno, etično in versko prihodnost slovenskega naroda svoj zadnji vir v Bogu, ki je začetnik, gospodar in cilj življenja ter zgodovine. Velikonočna skrivnost Kristusove smrti in vstajenja nam govori, da je življenje močnejše od smrti. V tej veri je tudi temelj našega upanja.

SONET DVATISOČ POMLADI

*Ko bi ne bil od mrtvih vstal, Gospod!
O!*

*Pomlad bi mi ne vriskala tako,
goré bi zrlé me z oiožnostjo,
oblaki v vodi risali usodo.*

*Ko bi ne bil iz groba vstal, Gospod!
O!*

*Bila ljubezen bi obsojena
na nekaj vigredi na dnu srca —
z mrtvaško zmeraj barvanim uvodom...*

*Ko bi ne bil od mrtvih vstal, Gospod!
O!*

*Solzé obrisal Magde Magdalene,
okusil ribe pražene grizljaj —*

o, hvala!

Z upi vseh ljudi povsod.

*Zamotani v zavisti zlobne štrene
želimo k Tebi, Prostemu, nazaj.*

Vladimir Kos SJ, Tokyo

Umorjeni slovenski duhovniki in bogoslovci

V ZDA živeči duhovnik Jože Cvelbar je sestavil seznam duhovnikov in bogoslovcev, ki so postali žrtve zadnje vojne; duhovnikov je bilo 110, bogoslovcev pa 42. Med duhovniki je bilo 10 ustreljenih pred 17. julijem 1942, ko je bila ustanovljena prva vaška straža v Ljubljanski pokrajini; 14 jih je bilo vrnjenih iz Vetrinja skupaj z domobranci. Bili so domobranci kurati.

Po 17. juliju 1942 do konca vojne in po njej so partizani neposredno ali posredno umorili 47 duhovnikov. Med temi so iz goriške in tržaške škofije Lado Piščanc, Ludvik Sluga, Anton Pisk, Izidor Zavadvav, Alojzij Obid, Viktor Perkan (Ilirska Bistrica), Filip Terčelj, Placid Sancin. Seznam ni točen, ker sta v njem tudi dva naša duhovnika, ki nista bila žrtve vojne ali revolucije in sicer Valentin Pirec in Jože Godnič. Kako sta prišla v seznam, ni znano.

Po krivdi Nemcev je izgubilo življenje 18 duhovnikov, ki so bili ali ustreljeni ali so umrli v taborišču. Iz goriške škofije je med temi Tone Šatej. V ustaškem taborišču Jasenovac je umrlo 8 duhovnikov. Italijani so ustrelili enega duhovnika, četniki enega (Ernest Bandelj), žrtve bombardiranja je postal Franc Setničar, škofijski kancler v Gorici (u. 8. aprila 1945).

Bogoslovci so bili povečini vrnjeni z domobranci iz Vetrinja, drugi pa so padli prej med revolucijo in vojno. Med temi je diakon iz Črnega vrha Rudolf Trček,

ki je padel 1. septembra 1944, ko so partizani zasedli Črni vrh. Dva diakona sta padla na vzhodni fronti kot nemška vojak.

Težak je bil davek, ki so ga slovenski duhovniki plačali med vojno, med revolucijo in po vojni. Saj bi med žrtve lahko prišli še tistih 150, ki so v času stalinizma bili zaprti in obsojeni, in pa tistih sto in več, ki so po vojni odšli v begunstvo na vse strani sveta.

Največji moški redovi

Kot je razvidno iz Papeškega letopisa za leto 1987, šteje 15 največjih moških redov katoliške Cerkve 140.289 članov. Eno leto prej jih je bilo 141.062. Nazadovanje znaša 773 redovnikov.

Posamezni redovi izkazujejo sledeče številke: jezuiti (SJ) 26.617 (-144); franciški (OFM) 20.037 (-258); salezijanci (SDB) 17.233 (+87); benediktinci (OSB) 9.357 (-56); kapucini (OFM Cap.) 11.935 (+63); krščanski šolski bratje (FSC) 8.177 (-163); dominikanci (OP) 6.769 (-273); redemptoristi (CSSR) 6.474 (+11); marijanisti (FSM) 6.352 (-75); oblati Brezmadežne (OMI) 5.731 (-19); Družba božje Besede - stejski misijonarji (SVD) 5.504 (+95). Zadnji so imeli največji porast, porasli pa so še salezijanci, kapucini in redemptoristi. Vsi ostali so nazadovali, najbolj dominikanci in franciški.

En teden v Argentini

Papež Janez Pavel II. je dospel iz Čila v Argentino pozno popoldne v ponedeljek 6. aprila. Na letališču »Palermo« ga je sprejel predsednik republike Alfonsín in ga pozdravil tako v imenu vernih kot nevernih, kajti vsi ljudje dobre volje vidijo v papežu odločnega branilca človekovih pravic.

V odgovoru je sv. oče dejal, da je državo že enkrat »obiskal v za narod posebno težkih trenutkih« — bilo je to od 10. do 13. junija 1982 —, »sedaj pa prihajam utrditi vašo zvestobo Kristusovemu nauku. Prihajam kot učitelj vere, pa tudi da se Bogu zahvalim za dar miru, ki sta ga bila deležna bratska naroda.«

Prva pot po prihodu ga je vodila v stolnico, posvečeno sv. Trojici, ki je bila to pot daleč premajhna, takoj nato pa je obiskal vladno palačo. Tam je vodilnim politikom spregovoril o skrb za javni blagor, v katerega je treba vključiti varstvo človekovih pravic, spoštovanje do demokracije in zaščito javne morale.

PO NOTRANJOSTI DRŽAVE

Naslednji dan, 7. aprila, je naredil izredno dolgo potovanje po notranjosti države. Pot ga je vodila najprej 600 km proti jugu v pristaniško mesto ob Atlantiku Bahío Blanco. Tu so se zbrali zlasti poljedelci. Njim je govoril o velikem pomenu, ki ga ima zemlja za prehranitev človeštva in kako ji je treba biti zvest, oblasti pa bi morale še prav posebej kmetom nuditi vso svojo pomoč.

Nato se je papež ustavil v Viedmi, ki naj bi po zamisli predsednika Alfonsína postala nova zvezna prestolnica, ki ni denarja za to. Viedma leži ob reki Río Negro in onstran nje se začne puščavska pampa, ker ji manjka voda. To pampo je v tako imenovani »puščavski vojni« leta 1879 osvojil general Julio Roca ter pri tem kot divjad pobijal indijanske Mapuče. Sedaj živijo v glavnem le še v obrobni andskih območjih. Papež je v Viedmi sprejel njihovo odposlanstvo, ki ga je vodil škof Jaime de Neveas iz Neuquena. Prišli so s posebnim vlakom. Škof iz Viedme Esteban Hesayne je dejal papežu: »Cerkve ni bila vedno s stiskanimi. Potomci Mapučev so ali prisiljeni živeti v svojih odkazanih področjih ali pa tavajo po predmestnih četrtih. Se vedno nismo popravili zgodovinskega greha, ki smo ga zoper nje storili.« In tako je eden navzočih pri maši prebral prošnjo: »Prosimo Boga odpuščanja, ker prvi oznanjevalci evangelija niso prvotnim prebivalcem te zemlje, Mapučem, izkazali bratstva in razumevanja.«

Iz Viedme je letalo poneslo sv. očeta naravnost proti zahodu v Mendoza, kjer ga je sprejela 180.000-glava množica. Iz Mendoze vodi mednarodna cesta ob reki Mendozu v Čile, se vzpne 3.200 m visoko do Las Cuevas in v predoru preide na čilsko stran. Nad krajem Las Cuevas pa se pne v višini 4100 m bronast kip Kristusa Odešenika, ki so ga postavile oblasti obeh držav leta 1906 v spomin na sporazum, sklenjen med obema državama. Napis pravi: »Prej se bodo zrušile te gore kot pa argentinsko-čilsko prijateljstvo.« In vendar je leta 1978 le malo manjkalo do vojne spopada. Razumljivo torej, da je papež v Mendozu govoril o pomenu miru in pohvalil tiste, ki se nanj zavzemajo.

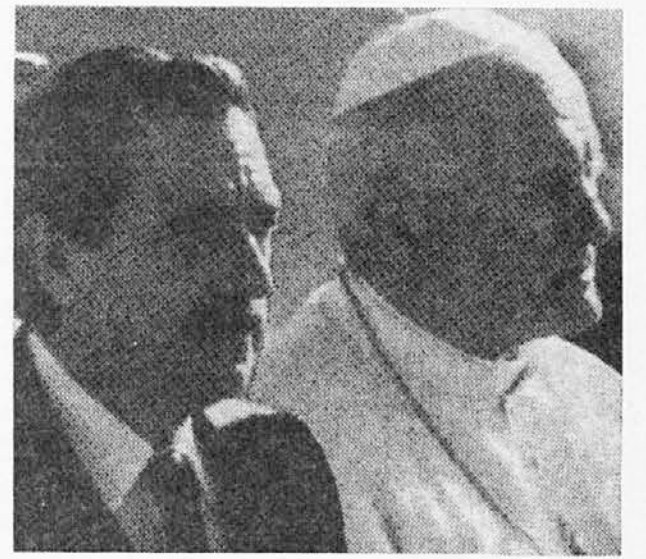
Se isti dan je nato dosegel Córdoba, ki leži v osrčju Argentine in se ponaša z naslovom »Córdoba católica«, pa tudi »docta« (učena), saj je sv. Pij V. že leta 1570 ustanovil v tem kraju škofijo, ima pa tudi tri univerze. Córdoba je sv. oče izbral, da pri maši spregovori o družini in nerazvezljivosti zakona. Argentina je poleg štirih majhnih republik (Irska, Andorra, Malta in San Marino) edina, ki še ni uvedla razporeke. Sicer je to storil Perón leta 1955, a vojaška vlada, ko ga je vrgla, je zakon razveljavila. Sedanja poslanska zbornica je zakon nedavno ponovno izglasovala (176 za in 36 proti), senat pa je glasovanje iz obzirnosti do papeža odložil za čas pa njegovem odhodu. V Argentini od 28 milijonov prebivalcev kar 1.200.000 ljudi živi v neurejenih zakonih in 70% prebivalstva je za razporeko.

Papež je to znano, zato je raje kot proti razporeki govoril za zakonsko ljubezen, zvestobo in trdnost družin. »Kako naj živi v miru narod, ki sprejema razkroj zakona?«, se je vprašal. In nato: »Ni resnične ljubezni, kjer ni zvestobe. Nerazvezljivost zakona je eden stebrov družbe.« Obsodil je tudi kontracepcijo in zahteval, da starši svobodno izbirajo tip šole za svoje otroke. Zato je tudi država dolžna finančno podpirati zasebno šolstvo.

NA ARGENTINSKI SEVER

V sredo 8. aprila je papež iz Córdoba odletel na sever, v mesto Salto, spotoma

Argentinski predsednik Raul Alfonsín skupaj s papežem Janezom Pavlom II.

pa se na letališču ustavil v Tucumanu, ki ga kličejo »vrt Argentine«. Tucumán je za časa španske oblasti spadal pod Perú. Pri tem mestu je general Belgrano leta 1810 porazil španske čete in iz hvaležnosti Mater božje de las Mercedes imenoval za generala argentinske vojske, kar je še danes. V Tucumanu pa je tudi narodni kongres 9. julija 1816 razglasil neodvisnost Argentine, ki je od tedaj državni praznik.

Množici, ki ga je pričakala, je spregovoril o svobodi in ljubezni do domovine ter dodal, da doživlja Argentina novo obdobje svoje zgodovine, ki naj postane obdobje narodne sprave. Potrebna pa je tudi solidarnost z vsemi ljudmi. In ponovil: prav z vsemi. Pravijo, da je mislil na argentinsko-britanski spor glede Malvinškega otočja, ki traja že pet let in mu še ni videti konca.

Dan je zaključil v Salti, ki leži 1200 m visoko ob vznožju mogočnih Andov. Zbranim vernikom je govoril o koreninah argentinske vernosti, ki je nastala iz spajanja dveh kultur: domače kečua-aymará in španske. Ta vernost pa zahteva, da se argentinski narod vedno znova vrača h Kristusu.

OB REKI PARANA

Ta mogočna reka, ki izvira v južnem delu Brazilije, se nato obrne proti zahodu, nato pa proti jugovzhodu in se pred izlivom v Atlantič zruži z Urugvajem, skupaj s to reko objema pravcato državo, ki obsega dve zvezni argentinski provinci: Corrientes in Entre Ríos (Medrečje). Ob tem veletoku sta tudi na levem bregu dve mesti, sedež obeh provinc: Corrientes in Paraná. Sv. oče se je v njih ustavil v četrtek 9. aprila.

Sv. mašo je pod tropskim nalivom opravil v Corrientesu v dopoldanskih urah pred podobo Matere božje iz Itatí, ki je za tamkajšnje prebivalstvo največja Marijina božja pot. Imenuje se tudi Kraljica Guarani, tj. Indijance, ki živijo v teh krajih. Zato je te Indijance tudi pozdravil v njih jeziku.

V Paraná se je ustavil le na letališču in svoj govor posvetil Argentini — deželi vseljencev. Prišli so od vseh strani in se znali zlititi s prvotnimi prebivalci v skupnosti, ki jih veže verska in kulturna dediščina latinskega izvora. Izseljenci od drugod so prinesli s seboj katoliško vero, versko tradicijo in Argentina jih je odprtih rok velikodušno sprejela. Prav zato se ohranja vedno mlada in se vedno znova obnavlja, zmožna sprejeti tudi nove dosegljence.

ZNOVA V BUENOS AIRESU

Vidno utrujen se je sv. oče vrnil v argentinsko prestolnico. V petek 11. aprila se je najprej sestel s škofi, duhovniki, redovniki in redovnicami ter pastoralno aktivnimi laiki. Argentina ima trenutno 63 škofij, šteje 2.000 svetnih duhovnikov, prav toliko redovnih duhovnikov, 3.500 redovnih bratov, 11.000 redovnic in 15.000 bogoslovcev. Popoldne pa je na nogometnem igrišču »Vélez Sarsfield« maševal za Bogu posvečene osebe in pastoralne delavce.

Nekaj veličastnega je bilo srečanje z delavci v Mercado Central. Gotovo jih je bilo več kot milijon. Oblasti so zaradi tega srečanja v Vel. Buenos Airesu razglasile dela prost dan. Sv. očeta je pozdravil vodja peronistično usmerjenih sindikatov CGT Saúl Ubaldini, ki je v imenu vseh »compañeros« zmolil posebno molitev: »Gospod, spriči sporov, ki včasih vznemirjajo svet dela, se mi izrekamo za družbeno spravo. Nočem ne nasilja ne sovraštva, ampak si želimo solidarnosti, pravičnosti in ljubezni.«

Sv. oče je v govoru povzdigoval pomen sindikatov in solidarnosti med delavci ter večkrat ponovil besedo »dovolj je«. Dovolj je tega, da je delo pogojeno od gospodarskih interesov in zgolj dobička, dovolj, da morajo matere delati izven družine, do-

volj, da se ne ceni kmečkega dela, da se proizvajajo orožje, ki ogroža mir in stvari, ki ogrožajo javno moralo, dovolj krivični razdelitvi prehrane in pomanjkanju dostojnih stanovanj.

Velik odmev je imelo tudi papeževo srečanje z zedinjenimi Ukrajinci, katerih je v Argentini 120.000 in tvorijo osebno eparhijo (škofijo), ki jo vodi eparh Sapelak. Ta je zaželel sv. očetu, da bi prihodnje leto mogel proslaviti z Ukrajinci na njihovi lastni zemlji tisočletnico pokristjanjenja ukrajinskega ljudstva v Kijevu.

Predzadnji dan svojega bivanja je Janez Pavel II. izrazil za obisk mesta Rosario, ki je po prebivalstvu drugo največje v Argentini. Od Buenos Airesa je oddaljeno 300 km proti severozahodu, važno pristanišče ob reki Paraná. Svoj govor je posvetil vlogi laikov v življenju Cerkve. Toda vsa pozornost tako Argentine kot ostalega sveta je že bila uperjena na svetovni Dan mladih, ki ga je letos hotel sv. oče preživeti na cvetno nedeljo v Buenos Airesu. O tem pa poročamo na drugem mestu.

J.K.

Avstrijska pomoč Tretjemu svetu

Avstrijska ustanova za pomoč ljudem v državah Tretjega sveta je objavila poročilo za lansko leto. Iz njega je razbrati, da je v njenem okviru v letu 1987 delovalo v državah v razvoju 184 Avstrijcev. 34 odstotkov strokovnih delavcev je bilo zaposlenih na področju obrti in tehnike, predvsem so skrbeli za izobraževanje novih šolanih kadrov. Nekaj manj kot tretjina jih je bila vključenih v razvojne načrte vasi, 11 na zdravstvenem področju, 11 odstotkov jih je poučevalo na višjih in visokih šolah ter skrbelo za izobraževanje odraslih, 8 odstotkov se je ukvarjalo s kmetijskimi vprašanji, 7 odstotkov pa še na drugih področjih. Stroške pomoči teh ljudi v razvojnih načrtih po svetu večinoma plačuje avstrijska država, precej denarja pa gre tudi iz cerkvenih sredstev.

Nadaljevanje srečanja v Assisiju

Svetovno srečanje religij, ki ga pripravljajo japonski budisti, bo od 3. do 4. avgusta na planini Hiei v bližini mesta Kyoto v šoli Tendai, poroča agencija Asia News. Budisti so že po mirovnem molitvenem srečanju v Assisiju 27. oktobra lani predlagali, naj bo letošnje srečanje pri njih. Srečanje bo nadaljevalo začete misli v Assisiju, po njem pa bodo udeleženci verjetno objavili posebno izjavo, ki naj bi jo prinesla sredstva javnega obveščanja.

Osem blagrov za župnijske svetovalce

Blagor tistim, ki se zanimajo za druge (za druge skupine, za druge skupnosti) prav tako kakor zase — kajti ti bodo delali za mir in edinost.

Blagor tistim, ki so vedno pripravljeni storiti prvi korak — kajti odkrili bodo, da je partner mnogo bolj odprt, kakor je kazal.

Blagor tistim, ki nikoli ne rečejo: Zdaj je pa dovolj! — kajti ti bodo vedno znova začeli.

Blagor tistim, ki najprej poslušajo in nato govorijo — kajti našli bodo poslušalce.

Blagor tistim, ki zasledijo zrno resnice v vsakem diskusijskem prispevku — kajti ti bodo znali združevati in posredovati.

Blagor tistim, ki svojega položaja ne izkoriščajo — kajti bodo uživali spoštovanje.

Blagor tistim, ki nikoli ne kažejo užajenosti ali razočaranja — kajti ti bodo prečistili ozračje.

Blagor tistim, ki znajo podležiti in izgubiti — kajti tedaj bo zmagal Gospod. (Škof dr. Klaus Hemmerle)

Vse najboljše za veliko noč 1987 želijo:

KOSIČ

TRGOVINI
OBUTVE

»KOSIČ BENEDIKT«
Ulica Raštel, 7 - Telefon 85-162

»KOSIČ K2«
Ulica Oberdan, 7 - Telefon 85-520

VSE ZA ŠPORT

Ulica Raštel, 21
Telefon 84-884

VELIKA IZBIRA ŠPORTNIH ARTIKLOV

VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO

Casalinghi

Ul. Raštel, 17

ARTIKLI ZA DOM IN GOSPODINJSTVO
VSAKOVRSNA DARILA - PORCELAN - KRISTAL

ČER - IMPEX

Splošni import - export

IGOR ČERNIC

GORICA - ul. Vittorio Veneto, 54

Tel. 82159

ROMAN BAR

(Roman Cotič)

GORICA

Travnik, vogal ul. Roma in Oberdan

ZNANA TRGOVINA Z MESNIMI SPECIALITETNIMI IZDELKI

ALEŠ PINTAR

GORICA - ul. Boccaccio

Tel. 84570

GOSTILNA

SOBAN

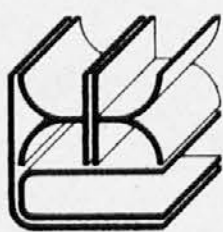
JAMLJE

Tel. 75044

TISKARNA BUDIN

GORICA - Riva Piazzutta, 18

Tel. 84676

**libreria cattolica
katoliška knjigarna**

Piazza della Vittoria - Travnik, 25
GORIZIA - GORICA (ITALY)
Tel. (0481) 84407

- knjige (revije in specifične knjige po naročilu)
- šolske, pisarniške, tehniške in domače potrebnosti
- vse vrste papirja in lepenke
- nabožni predmeti in sveče
- sezonski artikli za okras in darilo
- plošče in muzikasete
- igrače
- pisarniško pohištvo
- fotokopije

KNJIGARNA - PAPIRNICA

GISS

GORICA - ul. Arcivescovado, 15

Tel. 84594

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

VIATORI

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo in vse, kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja lahko dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah

GORICA

Tel. 84645

TRGOVINA ČEVLJEV

ANDREJ ČOTAR

GORICA - ul. Rastello, 72

Tel. 83667

GOSTILNA

VID PRIMOŽIČ

(pri Pavlinu)

GORICA - Drevored XX. septembra, 138

Tel. 82117

URARNA IN ZLATARNA

VIZINTIN ANI IN MARJAN

GORICA

Ul. Monache, 9

GOSTILNA

PODVERŠIČ

GORICA - ul. Brigata Pavia, 61

Tel. 31447

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - ITD.

RADISLAV LEOPOLI

GORICA - ul. Brigata Pavia, 46

Tel. 84941

EMAVS

*Hodila sta po dolgi poti
in se ozirala nazaj,
kar najdete se z Jezusom naproti
in pozabita na lastni kraj.*

*V Emavsu šele sta ga spoznala
in vsta zamaknjena obstala;
ko pa sta Kruh v jed dobila,
le težko se od njega sta ločila.*

*Hitela sta nazaj domov,
da čudež sveti razglasita:
— to bil najlepši blagoslov —
in brate vse razveselita.*

*Silno je brate vse pretresla
novica — čudoviti dar z nebes,
prav kmalu bosta ga raznesla,
saj bil je v njem Bog ves.*

*Zdaj pridi, Jezus, pridi k nam!
Se zadnje hipe naj življenja
prestanem, dasi težko sam
žareč v ognju hrepenenja.*

Štefan Tonkli

Slovinci, dvignite glave!

Za praznik Gospodovega vstajenja smo prejeli od Slovenskega narodnega odbora sledečo izjavo s prošnjo, da jo objavimo:

Z veseljem zaznamujemo pozitivne drže, ki se vedno pogosteje javljajo tako med ljudstvom v domovini, kot v izseljenstvu in zamejstvu v zvezi z obrambo slovenskih narodnih vrednot. Tudi z vso simpatijo spremljamo odpor proti vdiranju slovenstvu tujih elementov iz drugih republik, kakor tudi pogumni nastop mnogih, zlasti mladih izobražencev, v obrambo slovenske narodne zavesti in narodnih posebnosti ter za realnejše gledanje na polpreteklo zgodovino v naši domovini.

Prav tako nas navdajajo z veseljem vedno pogostejši pojavi prebujanja slovenske narodne zavesti med rojaki v zamejstvu — na Koroškem in Primorskem —, kakor tudi njihova vedno močnejša teženja po resnično demokratičnem skupnem slovenskem kulturnem prostoru, ki naj v polni svobodi obsega ves slovenski narod.

Tudi v izseljenstvu ugotavljamo, da po več kot 40 letih slovenska politična emigracija živi in si žilavo prizadeva izpolnjevati svoje poslanstvo ter ostati zelena veja na slovenskem narodnem telesu. Eden izmed pozitivnih znakov tega prizadevanja je vedno večje uveljavljanje naših rojakov v velikem svetu, ki pri tem ne pozabljajo na svoj slovenski izvor in vsak na svojem mestu krepko pomagajo slovenski stvari. Številne publikacije, osebni stiki in množični podvigi so dokaz, da naš narod umreti ne bo. Narod, ki hrani v sebi toliko življenjske sile, sme upati na boljše bodočnost.

Kritično obdobje naše zgodovine zahteva od vseh svobodoljubnih rojakov, da povežejo svoje sile v spoštovanju medsebojne različnosti. Ne smemo dopustiti, da bi dogmatizem komunistične partije, ki je pred več kot 45 leti razdelil naš narod v bratomorni revoluciji, ponovno onemogočil sodelovanje vseh slovenskih demokratičnih živih sil. Preteklost nas uči, da je boleštna ambicioznost totalitarizma, take ali drugačne vrste, slovenstvu nevarna, zato moramo iskati rešitve v velikodušnem pluralizmu, ki bo znal spoštovati zgodovinsko resnico, družbeno pravičnost in človekovo svobodo.

Naš narod ne uživa demokratičnih svobod in v matični domovini, v zamejstvu pa so naši rojaki večkrat žrtve narodnostne nestrpnosti. Slovenski narodni odbor se sicer dobro zaveda, da je prva in glavna moč v nas samih, kar pa ne izključuje, da iščemo pri doseganju svojih narodnih ciljev tudi pomoč mednarodnih organizacij in svetovnega javnega mnenja.

Zato moramo po vzgledu drugih narodnostnih skupin tudi mi opozarjati svetovno javnost na naše slovenske človeške pravice, ki so zaščitene v ustanovni listini Združenih narodov in s Helsinškimi dogovori. Oboje so podpisale vse države, med katere je razdeljen slovenski narod in jih v večji ali manjši meri nenehno kršijo. Bodi naša velika skrb opozarjati svetovno javnost na kršitev naših pravic ter buditi vest njih kršilec. Prepričani smo, da je v svobodnem svetu mnogo zavednih rojakov, ki bodo našli možnost in način, kako to delo uspešno spraviti v tek in ga nadaljevati. Pričakujemo pobud in konkretnih predlogov, ki jih bomo z veseljem upoštevali.

Ob novem velikonočnem prazniku vere in upanja ponovno kličemo vsem Slovincem: Dvignite glave, ker približuje se tudi naše rešenje!

Za Slovenski narodni odbor: Rudolf Smersu, predsednik; dr. Ludvik Puš, tajnik; dr. Peter Urbanc, tajnik.

Svetovalska skupina

SLOVENSKE SKUPNOSTI

v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji vošči vsem sorojakom v zamejstvu, matici in po svetu srečne velikonočne praznike in mnogo dobrega na naši skupni slovenski poti.

BERTOLINI WALTER

MOSSA - ul. Isonzo, 19

Tel. 80394

Velika izbira mesa, mesnih izdelkov, perutnine ter divjačine in rib na drobno in na debelo.

Cene ugodne - Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

Obiščite nas! Odšli boste zelo zadovoljni!

GOSTILNA »PRI MIROTU« (DA MIRO)
(Mara Mužina)

SOVODNJE OB SOČI

Tel. 882017

GOSTILNA
DEVETAK

VRH SV. MIHAELA

Tel. 882005

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
JAZBEC RENATO

NABREZINA

Tel. 200174

MALALAN

DRAGULJARNA: Narodna 28 Tel. 211465

OPTIKA: Proseška, 6 Tel. 213957

OPČINE

TRGOVINA JESTVIN

BAK ANTON

Trst - ul. San Cilino, 34

Tel. 54304

TRGOVINA JESTVIN

PRI DUŠANU

Sovodnje ob Soči

Tel. 882060

Največji praznik in največji simbol

Velika noč je kristjanom največji praznik, vsem ljudem dobre volje pa največji simbol: ljubezen je močnejša kot hudobija, in življenje močnejše kot smrt.

Velika noč je predvsem resničnost. Vsa pretresljiva simbolika križa in vzvišena simbolika luči in vstajenja je zgrajena na zgodovinski resnici. Jezus iz Nazareta, ta dobri človek, je zares umrl strašne smrti, ki je povsem očitna. In prav tako je zares spet prišel med svoje živ, spremenjen, povelčan, nov človek.

To je na vse možne načine izpričano dejstvo. Videli so ga, se ga dotikali, z njim govorili, hodili in jedli, na različnih krajih in ob vsaki dnevni uri. Bistvene duševne spremembe učencev, skladnost oznanjevanja širom po svetu, vztrajnost v tolikih preskušnjah in mučeništvi, povsem novo razmerje do življenja, do vere, naroda in sveta, vsaka stvar zase in vse skupaj so pač ena sama velika priča, tudi danes trdna in živa: Kristus je vstal, zares je vstal.

Velika noč je izpolnjena obljuba in rojstvo novega božjega ljudstva. Bog je rekel Abrahamu, da bo oče velike množice, številne, kot je zvezd na nebu. To je bil smisel vseh obljub in vseh žrtev izvoljenega ljudstva. Gospod je rekel, da bo povzdignjen vse pritegnil k sebi. Zato se je Cerkev razširila v vse kraje in kulture in nič je ne more zaustaviti. Veliki petek in velika noč sta naše rojstvo in tu je naša skrivnost.

Velika noč je zlasti tudi veselje, trdnost in mir duha. Tega ne morejo dovolj izraziti doneče pesmi in vzkliki aleluje ne prijateljska voščila in obiski te velikonočne dobrote in slovesnosti, ker prevzema srce in dušo do dna. Kristus je z vstajenjem dokončno potrdil svojo resničnost, Bog nas je v njem zares obiskal, postal naš sopotnik in prijatelj, Bog z nami. Kristus je zares Bog in ljudje smo božji otroci.

L. Sk.

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete

V ponedeljek 6. aprila ob 20.30 je bil v mali dvorani Katoliškega doma redni občni zbor ZSKP iz Gorice.

Predsednik dr. Damijan Paulin je pozdravil predstavnike društev-članice in goste, med katerimi so bili tudi predsednik ZKO Slovenije Jože Osterman, predsednik SSO Marija Ferletič in tajnik ZSKD iz Gorice Rudi Pavšič. V izčrpnem poročilu je nato orisal delovna področja Zveze in njihovo problematiko. Še vedno je pomankljivo sodelovanje med društvi, ki so včlanjena v Zvezo; bolj uspešno je bilo sodelovanje s sorodnimi organizacijami na Koroškem in Tržaškem.

Sad sodelovanja med ZSKP in ZSKD je bila Gregorčičeva proslava in nastopi zborov obeh krovnih organizacij na Cecilijanki in na reviji Primorska poje. Odbor Zveze je pripravljen na tako sodelovanje, ki upošteva različnost in dopušča enakovredne pristop. Prav takih stikov si želi tudi z matično domovino. Z Novo Gorico so bile že uresničene nekatere oblike sodelovanja.

Dr. Paulin se je nato dotaknil problemov odnosa javnih ustanov do naše dejavnosti. Sredstva, ki jih Dežela direktno ali prek goriške pokrajinske uprave odmerja naši Zvezi, so odločno preskromna z ozirom na naše razvejano delovanje. Prava moč Zveze je zato v brezplačnem delu amaterskih skupin, ki jim je edini cilj, da ohranjajo in krepijo kulturno zavest našega naroda. Bolj občutljive za gmotne prispevke so zadnje čase slovenske občine in slovenski bančni zavodi.

Predsednik se je dotaknil tudi perečega problema naših domov, ki so zavoljo predpisov o varnosti neuporabni. V okviru enotne delegacije je SSO (katere član je naša Zveza) postavila zahtevo, da bi v zakonski osnutek glede Tržaškega gledališča in Kulturnega doma dodali tudi postavko glede intervencij za domove in dvorane, ki so zaradi omenjenih predpisov neuporabni. Dr. Paulin je spregovoril tudi o ustroju Zveze same, ki v sedanji zasnovi ne more slediti vsem področjem. Nujna bi bila zato sestava strokovnih odborov.

Tajnica dr. Marilka Koršič se je v svojem poročilu najprej spomnila treh oseb, ki so nas za vedno zapustile in sicer odbornice Alenke Černic, ki je umrla lani dober mesec po obnem zboru, kiparja Franceta Goršeta in prof. Mirka Rijavca. Alenke sta se s hvaležnostjo spomnila v svojih poročilih tudi dr. Danijel Čotar in Franka Padovan.

Delo v Zvezi je potekalo v znamenju dveh obletnic: 80-letnice smrti Simona Gregorčiča in 50-letnice mučeniške smrti Lojzeta Bratuža. Pri pripravi prve je sodelovala z ZSKD in se tako obogatila z novo izkušnjo. Jejtejevo prisego je nato ponovila v goriški stolnici.

Da bi proslavili 50. obletnice tragične smrti Lojzeta Bratuža dali trajnejši pečat, je Zveza izdala spominsko publikacijo »Čisti žrtvi svetel spomin«. V organizaciji Zveze je bila vsakoletna pevska revija Cecilijanka, večer posvečen slovenskemu kulturnemu prazniku in niz predavanj o nadškofu F. B. Sedeju. V sodelovanju s Slovensko prosveto iz Trsta in Krščansko kulturno zvezo s Koroške je priredila Koroške dneve na Primorskem.

Blagajniško poročilo je podal Viktor Prašnik. Blagajna je v aktivu. Sledila so poročila PD Hrast iz Doberdoba (Mauricij Perić), PD Rupa-Peč (Nadja Kovic), PD Štandrež (Marko Brajnik), PD Mirko Filej (Viktor Prašnik), dalje mešani zbor Lojze

Bratuž (Aleksandra Kosič), moški zbor Mirko Filej (Viktor Prašnik), Ljudski radio (dr. Danijel Čotar), PD F. B. Sedej iz Steverjana (Franka Padovan) in pevski zbor iz Ronk (dr. Karlo Mučič).

Kulturno-prosvetno delovanje je bilo v društvi zelo razgibano. Pevski zbori so nastopili na revijah Cecilijanki, Primorska poje, nekateri so bili gostje na italijanskih revijah v goriškem Avditoriju in v cerkvi sv. Ignacija; nekateri so pripravili samostojne koncerte.

Na dramskem področju sta se odlikovali poleg dramske skupine PD Štandrež, ki dosega zavidljive uspehe, tudi dramska skupina PD F. B. Sedej iz Steverjana in otroška skupina PD Hrast iz Doberdoba, ki vsako leto za Miklavža naštudira izvirno domače delo.

Prazniki, ki so že v tradiciji in so jih naša društva prirredila so bili: Praznik pomladi, Praznik frtalje, Praznik špargljev, Briški praznik in Festival domače glasbe. Glasbeno šolo, ki ima sekcije v Gorici, Štandrežu, Doberdoba, Steverjanu in Jamljah, obiskuje 116 gojencev. Ob zaključku šolskega leta je bil skupen nastop v Katoliškem domu. Zelo požrtvovalni so bili sodelavci Ljudskega radija, ki so čez vse leto pripravljali ob delavnikih dnevno oddajo.

Poročilom so sledili pozdravi gostov. Marija Ferletič se je v imenu SSO zahvalila mladini, ki sodeluje v društvi in vzpodbudila k nadaljnjemu delu in kulturnim izmenjavam. Svetovala je, naj bi Zveza omogočila izvedbo Ipavčevega oratorija v Gorici. Predsednik ZKO Slovenije Jože Osterman je izrazil pohvalo in navdušenje nad tolikšno življenjsko silo naših društev. Obljubil je, da bo po svojih močeh vplival na novo vodstvo, da bi vzpostavilo redne stike z ZSKP. Rudi Pavšič, tajnik ZSKD iz Gorice je rekel, da so pobude kot so bile Cecilijanka, Primorska poje in Gregorčičeva proslava, najbolj konkreten dokaz sodelovanja med ZSKD in ZSKP in kažejo na bogatitev celotnega slovenskega prostora.

Sledilo je poročilo nadzornega odbora in razrešnica. Za predsednika občnega zbora je bil imenovan dr. Karlo Mučič, ki je tudi vodil volitve. Za predsednika Zveze je bil potrjen dr. Damijan Paulin, v nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Gabrijel Komjanc, Marko Brajnik, Marijan Breščak, Natko Antonič, Barbara Rustja, v razsodišče pa msgr. Jože Žorž, Mario Vizintin in Ivo Kovic. Vsako društvo bo v odbor imenovalo tri svoje člane, izmed katerih bo na prvi seji izvoljen odbor Zveze.

MK

Priznanje ZSKP

V ponedeljek 6. aprila je Zveza slovenske katoliške prosvete (ZSKP) imela na svojem sedežu v Katoliškem domu v Gorici svoj letni občni zbor, isti dan in ob isti uri pa je bila deležna velikega priznanja za svoje skoraj tridesetletno delo, ko so ji v Trstu podelili nagrado iz sklada Dušana Černeta. Če je bilo to sovpadanje občnega zbora in podelitev nagrade po eni strani nerodna stvar, je po drugi imelo tudi simboličen pomen: v Gorici ob računu o delu v zadnjem letu, v Trstu pa priznanje za to delo.

Slovesnost v Trstu je začel Saša Martelanc, ki se je najprej spomnil Dušana Černeta in njegove zavzetosti za sloven-

stvo in demokracijo. Prebral je tudi odlomek iz Černetovega eseja »Zakaj smo in ostanemo Slovenci« iz leta 1959. Potem je orisal, kako je nastal sklad D. Černeta.

Da bi se ohranil spomin na Dušana, je skupina njegovih prijateljev leto dni po njegovi smrti (umrl je 29. marca 1975) ustanovila sklad, ki nosi njegovo ime. V 2. in 3. členu statuta je zapisano: »Cilj sklada je podpiranje idej, za katere se je boril Dušan Černe: slovenstvo, krščanstvo, demokracija. Iz obresti sklada se podeljuje vsako leto ob obletnici smrti Dušana Černeta Slovincu ali slovenski organizaciji nagrada kot priznanje za zasluge v boju za ideje, navedene v prejšnjem členu.«

V ta sklad so prispevali prijatelji Dušana Černeta, letos pa pol milijona lir tudi Hranilnica in Posojilnica na Opčinah. Do sedaj je nagrado iz tega sklada dobilo že enajst posameznikov in organizacij, letos pa ZSKP iz Gorice. Utemeljitev za podelitev nagrade je prebral prof. Zorko Harej, dr. Egidij Vršaj pa je nagrado izročil prof. Franki Žgavec, podpredsednici ZSKP. Tako Z. Harej kot E. Vršaj sta člana odbora za podeljevanje nagrade. Ta je letos znašala milijon lir.

Za temi nastopi je dr. K. Humar povedal nekaj osebnih spominov na pok. Dušana Černeta ter omenil nekaj dogodkov iz začetkov ZSKP. Za njim je Franka Žgavec orisala delovanje ZSKP v zadnjih letih. Po stari navadi se je slavje zaključilo ob kozarcu vina in zakuski. Saj je prav, da se takšna srečanja tudi zalijejo.

Pismo izpod Golgote

Tako mi je odgovoril pisatelj Rebula, ko sem mu popisal, kaj vse sem doživel v bolnišnici, kjer sem bil pripet na križ in sem se dolgo prerival med smrtjo in življenjem: »To ni pismo izpod Krvavca, ampak pismo izpod Golgote,« mi je lepo odgovoril pisatelj.

Ko so me dali na oddelek, sem obiskoval po sobah trpine, posedal na njihovih posteljah in neprestano poslušal njihova vprašanja: »Zakaj trpim?« Vsak večer nam je duhovnik prinesel Vstalega. Vedno smo se zbrali v moji sobi, poslušali odlomek evangelija; po obhajilu smo vedno skupaj molili. Eden bolnikov mi je enkrat dejal: »Tako je lepo, kot bi bila velika noč. Doma pa nikoli nisem imel časa ne za nedeljsko mašo in molitev, še za družino ne. V dolgih dnevih ležanja, v nočeh brez spanja, so mnogi bolniki urejali svoj odnos do Boga in ljudi. Direktor in marksist, s katerim sva bila dolgo časa skupaj v šok sobi, mi je rekel nekega dne, ko se mu je bolezen poslabšala: »Francč, moliva! Moli naprej, jaz ti bom odgovarjal.«

Pri mnogih trpinah se je enako godilo; začel se je manjšati tisti neprestani: Zakaj? Podobno, kot mi je v pismu napisal moj prijatelj, da so imeli veliko nesrečo in da del te velike bolečine nosijo vedno s seboj; vendar upajo v tisti tretji dan, ko bo poln sonca in vedrine zaradi Vstalega, ki je premagal kulise življenja in živi.

Andrej Capuder opisuje Kocbekov pogreb in pravi, da se je ob njegovem grobu zbrala najbolj pisana množica, ki je kdajkoli šla za krsto nekega Slovenca. Zvezda in križ sta se še za to zadnjo prilžnost med sabo rahlo ravšala. Nespornum je zgledila četa vojakov, ki je brez predsodkov položila v jamo svojega blažnega komandanta.

Se bolj pa ga je zgledil skupni Očenaš, ki smo ga izmolili malodane vsi, eni iz prepričanja, drugi iz pietete, tretji pa še iz nekega bolj ali manj davnega spomina, ki Slovencev, kot kaže, še ni docela zapustil.

Iz tega trpečega zapisa sešijem voščilo za vas: Naj Vstali Knez zgleda naše življenje, ko se bosta v njem ravšala trpljenje in nesmielje, da bo v srcu zelenelo velikonočno upanje.

Pod Plečnikovo cerkvijo, 1987
France Gačnik, Stranje

Vas Hotel
34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166 / 7 / 8 - TELEX 461154 PAL GO I

Stalinove čistke

Pred dobrimi 50 leti je Stalin sprožil val strahotnih čistk, ki so se potem nadaljevale do izbruha zadnje svetovne vojne. »Vse te stekle pse je treba postreliti,« so bile besede, s katerimi je 19. avgusta 1936 ruski državni tožilec zaključil svojo obtožbo. Na zatožni klopi se je znašlo 16 nekdanjih vodilnih funkcionarjev sovjetske komunistične partije. Na čelu sta bila znana Leninova sobojevnika Grigorij Zinovjev in Lev Kamenov, oba stara 53 let. Državni tožilec Andrej Višinski jih je obtožil, da so organizirali teroristično skupino, ki naj bi izvršila napade na »priljubljene vodje sovjetskega ljudstva« Stalina, Vorošilova, Zdanova in Kaganoviča. Vsi so bili obsojeni na smrt.

Po tem sodnem postopku je Stalin izvedel veliko čistko, ki je zajela vso državo. Svet je obnemel ob krutosti in nečloveškem ravnanju sovjetskih oblasti. Razine inozemske vlade in organizacije so pošiljale prošnje za milejše ravnanje s priporniki, toda Stalin se zanje ni zmenil in jih tudi ni upošteval. Ljudskemu komisariju za notranje zadeve, Henriku Jagodi, je dal nalogo, naj »likvidira« okrog 5.000 zaprtih disidentov. Na desetstotosek ruskih državljanov je dal odpeljati v Sibirijo in na tisoče jih je umrlo v celicah jetnišnic ali na prisilnem delu.

Komaj dobrih šest mesecev po končanem procesu je isto sodišče v januarju 1937 obsodilo drugih 17 bivših članov partije — skoro vse na smrt. V tem času je Jagoda že padel v nemilost. Na njegovo mesto je Stalin imenoval Nikolaja Ježova, ki je likvidiral brez števila umetnikov, tehnikov in gospodarstvenikov. Čez 200 pesnikov je takrat izgubilo življenje, gulagi pa so bili prenapolnejši z jetniki. Sredi leta 1937 je politična policija začela s čistko tudi v Rdeči armadi. Takrat je bilo pobitih čez 35.000 oficirjev, na prvem mestu maršal Mihail Tuhaševski.

Ze marca leta 1938 se je začel proces proti novim obtožencem. Med njimi so bili znani strankin teoretik, ekonomist in nekdanji šef redakcije časopisa »Pravda«, Nikolaj Buharin, dalje Leninov naslednik kot šef vlade Aleksej Rykov in odstavljeno šef policije Jagoda. Kakor vsi obtoženci je tudi Jagoda padel pod krogami svojih bivših podrejenih. Stalin je ob tej priložnosti cinično izjavil, da je Jagoda moral pasti, ker je bil organizator prvega vala čistk...

Naslednji meseci so v ruski zgodovini zapisani kot žalostna doba medsebojnega obračunavanja. Tajni policisti so bili vladarji nad življenjem in smrtjo ruskega ljudstva. Zapirali, mučili in ubijali so celo drug drugega. Tako so nekdanji preiskovalni uradniki in sodniki čez noč postali jetniki in »zločinci«. Ježov je krvavo brisal vse sledi, katere je zapustil Jagoda. Pobjal je brez usmiljenja visoke in srednje policijske uradnike in strankine funkcionarje, dokler ni po dveh letih tudi sam izginil brez sledu.

Na njegovo mesto je prišel Lavrentij Berija. Z njegovim prihodom se je sicer končalo javno in vidno zasledovanje, a podtalno se ni nič spremenilo. V svo energijo je izvajal strogo nadzorstvo in nesmiljeno kaznoval kakršnokoli neposlušnost partiji. Tudi on je bil ustreljen leta 1953, potem ko je končal »veliko čistko« in hotel po Stalinovi smrti priti na oblast.

Zahodni časnikarji so objavili, da je tajna policija v teh letih zaprla med 1,2 in 1,7 milijona članov partije, od katerih

se je iz gulagov vrnilo komaj 50.000! Več milijonov pa je bilo žrtev. Ti niso bili pripadniki partije in so bili osumljeni, da ji niso naklonjeni.

Kot utemeljitev čistk je Stalin navajal nevarnost trockizma kot nasprotje marksizma-leninizma. Zato se je tudi obdal s kadrom članov partije, ki so mu bili brezpogojno vdani in poslušni. S tem je odstranil vsako alternativo v vodstvu stranke, ki je končno predstavljala le maso brez vsake lastne volje in presoje ter moči.

Kaj je bilo vzrok takšnemu ravnanju? O kakšni Stalinovi mladostni duševni boleznini ni znano, dokazano pa je, da je bil silno častihlepen in se je nagibal k sadizmu. Bil je tudi poln maščevalnih čustev nasproti vsakemu, ki mu je kdaj pokazal omalovaževanje zavoljo njegove skromne izobrazbe ali nizke rasti.

Na nekem zasedanju partije je nekdo vprašal Nikito Hruščeva, zakaj se vendar ni nihče uprl Stalinu. Hruščev je odgovoril, da naj se tisti, ki je to vprašal, dvigne. Ker je bilo vse tiho in so tudi vsi navzoči obsedeli, je Hruščev pogledal pod dvorani in nato dejal: »Vidite, tovariši, tako je bilo tudi takrat, ko je Stalin vladal.«

P. D.

Glas iz Rusije

Sledeče pismo je prišlo priporočeno na naslov Vzhodnokrščanskega centra v Bruslju (Belgija) 29. marca letos. Nam ga je v objavo odstopil Karel Kozina, ki je eden sodelavcev tega Centra. Bralci bodo iz naslednjih vrstic lahko spoznali moč božje milosti tudi v tej uradno ateistični državi.

16. marca 1987

Dragi prijatelji! Upam, da vas lahko tako imenujem, kajti vidim v vas resnične prijatelje naše pravoslavne vere.

Predešen se na vas obrnem s prošnjo, besedo o sebi. Moje ime je Pavel Hanin, star sem 23 let in sem delavec. Lanski 13. julij je bil zame najvažnejši dan v mojem življenju — bil sem namreč krščen in sem postal člen živega telesa Kristusa — Cerkve. Vi boste seveda vprašali, zakaj tako pozno. Moja pot k Bogu ni bila enostavna; bila je dolga in težavna. Zrastle sem v čisto brezverski družini, izobrazbo sem prejel seveda tudi popolnoma brezversko in dolgo je bilo zame vse versko — neke vrste nizkotna eksotika. Sram me je to priznati, a bilo je tako.

V mladosti pa so prihajale tudi druge misli. Navidez močna zgradba mojih predstav se je začela majati, mnogo stvari, ki sem jih videl, nisem znal razložiti na njeni osnovi. Hotel sem razumeti sam in se sam dokopati do vrednot, resničnih in

domnevnih, glede bitja in mojega mesta v njem. Prečital sem množico brezbožne literature, ki pa me ni prepričala, ampak mi je le dala pobudo k razmišljanju in končni izid je bila ravno nasproten omenju, kar oznanja brezbožna literatura. Vedno bolj sem se nagibal k veri. Seveda to ni bilo enostavno (duhovna iskanja ne morejo biti lahka): prišli so dvomi, zablode in napake, a vera je vendar zmaga. In jaz sem tega vesel.

Sedaj o moji prošnji. Zgodilo se je, da zavoljo vrste okoliščin, o katerih ne bom govoril, ne morem neposredno sodelovati v življenju Cerkve in se celo ne smem obhajati; nimam duhovnega vodstva, ki sem ga zelo potreben. Moja prošnja je sledeča: ali bi mi mogli poslati izvod Evangelija v ruščini, kajti cerkveno-slovenskega jezika ne obvladam dovolj. Beseda večnega Življenja bo pomagala meni in mojim. Hočem, da neugasljiva svetloba Evangelija obsije duše in odpre srca vseh, ki jo potrebujejo.

Če mi Evangelij pošljete, ga naslovite na mojo mamo, naslov katere vam prilagam. Svoj naslov moram skriti zaradi vrste vzrokov. Prosim vas, izpohiite mojo prošnjo. Vnaprej se vam zahvaljujem in vam želim vse najboljše. Naj vas Bog blagoslovi na življenjski poti.

S spoštovanjem Pavel Hanin

Zaključna pesem združenih nastopajočih zborov na reviji »Pesem mladim« v Kulturnem domu v Trstu 22. marca letos

Deset let mednarodne revije LOG

V letu 1987 je mednarodna literarna revija LOG, ki izhaja na Dunaju, stopila v deseto jubilejno leto. V zadnjem času je revija podvojila svoje delo. Poleg revijalnega izdajanja je namreč s štirimi novimi literarnimi knjigami posebne zbirke »Log-Buch« stopila tudi med resne založnike, kar dokazujejo številne strokovne kritike.

V zadnjih mesecih so izšle poleg esejistične proze Wolfganga Mayerja Königa v nemščini še pesniška zbirka Milene Merlak »Die zehnte Tochter« (Desetnica), lirika Leva Detela »Testament des hohen Vogels« (Oporoka visokega ptiča) in eksperimentalni roman istega avtorja o propadanju zdravega okolja in človečnosti v modernem svetu »Pogovori pod tovarniškimi dimniki« (Gespräche unter den Fabrik-schornsteinen).

Ker sta Milena Merlak in Lev Detela nedavno pri Mohorjevi založbi v Celovcu izdala tudi skupno trojezično slovensko-nemško-angloško pesniško zbirko »Kaj je povedala noč«, ni čudno, da so o pesništvu obeh avtorjev v zadnjem času poročali tudi na straneh večjih in nemščini izhajajočih časopisov, v dunajskih »Die Furche«, »Wiener Zeitung«, v prvem programu avstrijskega radia, v celovških dnevnikih »Kleine Zeitung« in »Volkszeitung«, v veliki kulturni reviji »Die Brücke« in drugod.

Seveda pa revija LOG poleg zelo kvalitetnih informacij o slovenski literaturi nudi še mnogo več. V zadnjih letih so se v reviji pojavili številni zanimivi pisci, František Kafka iz Prage, lužiški Srb Benedikt Dyrlich iz vzhodne Nemške demokratske republike, Sandor Csóori in Joseph Tillman iz Madžarske ali Mario Ponzzi iz Rima. Antologijsko so predstavili najmanjši podtok književnosti v nemškem jeziku, literaturo iz male kneževine Liechtenstein, ki je nekaj posebnega in svet zase.

Za vse bralce malih, a tembolj tudi velikih narodov, je posebno pomembna 32. številka LOG-a, v kateri dunajski univ. prof. dr. Fritz Peter Kirsch na utemeljen način razčlenjuje posebnosti literature narodnih manjšin, medtem ko okcitansko-francoski pesnik in znanstveni delavec Robert Lafont poroča o pozabljenem svetu nefrancoskih romanskih literatur v Franciji.

A to ni vse! V recenzijem delu so stalno prisotne tudi ocene nemških knjig, npr. publikacije goriške in celovške Mohorjeve družbe ter drugih slovenskih založb, »Drave«, tržaškega »ZTT« in Slovenske kulturne akcije v Argentini.

★

Ljubiti Boga, ne da bi ljubil ljudi, je svetohlinstvo; ljubiti ljudi, pa ne ljubiti Boga, ki jih je ustvaril, je nedosledno; ljubiti le sebe pa je isto kot zanikati Boga in sočloveka.

Švicarski škofje pri papežu

Papež Janez Pavel II. je pred kratkim sprejel na obisk »ad limina apostolorum« (ta obisk škofov pride na vrsto vsako peto leto) enajst švicarskih škofov. V govoru se je posebej dotaknil vprašanj papeževga prvenstva v katoliški Cerkvi, euharistije, zakramenta sprave, pomanjkanja duhovnikov v Švici in prihodnje škofovske sinode o vlogi in poslanstvu laikov v Cerkvi.

Sv. oče je švicarske nadpastirje izrečno prosil, naj v svoji krajevni Cerkvi predstavljajo papežev prvenstvo v vsej njegovi razsežnosti, ker katoličani sami danes ne razumejo njegovega pravega pomena.

Nato je prešel na drugo preče vprašanje Cerkve v Švici — podeljevanje Euharistije nekatoliškim vernikom, o čemer so škofje že lani objavili jasno izjavo. Poudaril je, da je euharistično obhajilo znamenje skupnosti v veroizpovedi. Samo na ta način je mogoče napredovati na poti edinosti. Pri vprašanju zakramenta sprave pa je papež poudaril nujnost posamične spovedi.

Govoril je tudi o zmanjševanju števila duhovnikov v Švici in njihovem hitrem staranju. Njihovega pomanjkanja pa ni mogoče rešiti z vedno večjim vključevanjem laikov v cerkvene službe. Potrebno je navdušiti mlade, da se bodo odprli Kristusovemu in evangeljskemu bogastvu. Po drugi strani pa je potrebno bodočim duhovnikom omogočiti življenje in študij v katoliških semeniščih.

Zdravstvo in etika

Neresnično in krivično bi bilo, če bi trdili, da v prejšnjih časih niso posvečali pozornosti moralnim vprašanjem, ki spremljajo zdravstveno dejavnost. V bogoslovnih šolah je pri oblikovanju bodočih dušnih pastirjev imela in ima tudi danes medicinska morala svoje pomembno mesto. Zdravniki in zdravstveni delavci imajo že od nekdaj svoj deontološki kodeks oz. vedenjska pravila. Ta se sicer od etike deloma razlikujejo, so pa z njo v marsičem povezana, zlasti po svoji socialni-politični vsebini.

Vsekakor v preteklosti kakor v sedanjosti so v medicinskih šolah vedno posvečali pozornost ne le deontologiji, marveč tudi medicinski etiki. Skupno s strokovno izobrazbo se je nudila in se nudi tudi neka etično-načelna vzgoja, ki naj bi pomagala zdravstvenemu delavcu, da se pravilno odloča »in scientia et conscientia«, tj. po pameti in vesti v razreševanju etičnih konfliktov, s katerim se srečuje v zdravstveni praksi. Reklji so, naj bo zdravnik »vir bonus sanandi peritus«, dober človek, ki zna zdraviti. Dobrota naj bi ne obsegala samo osebne kreposti, temveč tudi zmožnost, da moralno pravilno ukrepa.

Zdravstveni delavec je vedno poznal in se srečaval z dilemami v svojih dejavnostih. A danes se moralno vprašanje in dileme množijo in ostrijo predvsem zavoljo izrednega razvoja, ki ga pozna današnja medicina, to v sled do nedavna neslutnih možnosti, ki se odpirajo zdravniški stroki, odkar si je privzela v službo tehnologijo. Gre za dileme in vprašanja, ki so pristno moralnega značaja, to se pravi, da gre za vprašanja, ali so mnogi novejši zdravstveni posegi, ki se danes izvajajo, v korist ali v škodo človeku. Ti posegi utegnejo zaradi svoje spektakularne uspešnosti veliko ljudi omamiti, da jih vsestransko pozitivno ovrednotijo.

Vendar je prav v krogih zdravstvenih delavcev vzkliklo novo idejno kulturno gibanje, ki teži za tem, da bi vsklajalo zdravljenje s humanističnimi in etičnimi vrednotami. Prvotno izhodišče temu gibanju so ZDA, v Evropi pa Louvain v Belgiji in Rim v Italiji. Ameriški biolog Rensselaer Potter je leta 1971 predlagal za ta odsek etičnega študija novo ime bioetika, tj. etika o življenju. Ta nova beseda ni bila vsem pogodu, češ da že imamo ustaljeni izraz medicinska etika. Toda pristajajo bioetiki trdijo, da je študijsko področje bioetike širše od medicinske etike. Bioetika namreč želi proučevati moralna vprašanja, ki so povezana s celotnim pojavom življenja od spočetja do smrti.

Četudi ta izraz vsem ne ugaja, je vendar prav, da se zavedamo širine področja bioetike, ki sega od običajnih problemov medicinske etike (npr. poklicna tajnost) do zadržanja na območju nastanka človeškega življenja pa dokler človeško življenje ne ugasne.

Posebno zaskrbljenost budi v človeku zlasti do nedavna neslutena manipulacija s človeškimi zarodki. Pomislimo samo na nekatere posege, npr. genetična srž, prenesena v območja človeške biologije ne

samo zavoljo zdravljenja genetičnih bolezni, marveč tudi z namenom, za sedaj še prikritim, da se spremeni človeški rod. Potem genetična diagnoza, to je možnost selektivnega splava. Dalje tehnologija človeškega razmnoževanja: umetna osemniteljska jajčeca v epruveti, zasaditev embria v maternico matere ali druge ženske; selekcija oz. preddoločitev spola. K temu lahko pristajemo še presaditve organov npr. ledvic, srca, celo možganov ter še toliko drugega. Naj omenimo tudi moralno dopustnost ali nedopustnost evtanazije, tj. prijetne smrti, ki naj bolnika reši pred nadaljnjim trpljenjem. Vse te dejavnosti so tesno povezane z zdravniškovo vestjo in zahtevajo odgovora. Kakšen odgovor bo dal zdravnik in kako se bo ravnal?

OSKAR SIMČIČ

Manjšinski sestanek na Sardiniji

Prejšnji teden je bil v sardinjskem glavnem mestu Cagliari sestanek strank narodnih manjšin v Italiji, ki so sodelovale na zadnjih evropskih volitvah. Tako so se na vabilo Sardinjske akcijske stranke (Partito sardo d'azione) srečali predstavniki Union Valdôtaine, Slovenske skupnosti, Okcitanskega avtonomističnega gibanja in Furlanskega gibanja. Sestanek na Sardiniji je pomenil nov korak v sodelovanju med omenjenimi strankami, ki delujejo v okviru svojih manjšin.

Sedanji politični trenutek še posebej narekuje utrditev in okrepitev že obstoječih stikov. Zato so bili vsi mnenja, da je predvsem v tem samem že pravi politični pomen medsebojnega sodelovanja. Šlo pa je nato še za bolj konkretne zadeve.

Stvarna možnost bližnjega razpusta parlamenta in predčasnih volitev narekujejo političnim predstavništvom narodnih manjšin, da skupno preverijo najboljše oblike sodelovanja tudi v iskanju povezav ali skupnih list. Če na tem srečanju na Sardiniji ni moglo še priti do stvarnejših pobud, je pa gotovo tu vzrasla želja po načrtovanju skupnih zamisli in tudi možnih skupnih političnih rešitev. Te pa bodo zadobile bolj jasno obliko v trenutku, ko bo tudi na vsedravnih ravni dejansko znana dokončna rešitev dolge vladne krize.

De Gasperi - svetnik?

Tridentinski nadškof Gottardi je v škofijskem listu »Vita Trentina« izrazil prepričanje, da je Alcide De Gasperi, ki se je rodil 3. aprila 1881 v njegovi škofiji, »imel junaške kreposti in da predstavlja vzgled krščanskega življenja«. Ze pred nekaj časa se je v Trentu tudi začel postopek za zbiranje dokazov v tem smislu.

Prelat dr. Josef Innerhofer, glavni urednik južnotirolskega tednika »Katholisches Sonntagsblatt« (Nedeljski katoliški list), ki vrši med južnotirolskimi Nemci približno isto poslanstvo kot naš »Katoliški glas« med zamejskimi Slovenci, je nad tem izrazil začudenje, kajti starejši rod na Južnem Tirolskem De Gasperija nima prav v najboljšem spominu.

De Gasperiju je na mirovni konferenci 1945/46 v Parizu uspelo, da je bila Južna Tirolska proti volji vsega nemškega prebivalstva znova dodeljena Italiji. To je storil prav on, ki se je v avstrijskem parlamentu pred letom 1918 kot poslanec zavezal, da se Tridentinska priključi Italiji, ker jo naseljujejo Italijani. Ali ne bi bilo za krščanskega politika dosledno,

da se zavzame, da se nemška dežela kot ja Južna Tirolska, vrne Avstriji? Pa se je prav temu protivil.

Nadalje: De Gasperiju je uspelo rešiti Južno Tirolsko za Italijo s tem, da je pristal na avtonomijo te dežele. Pa je dogovor kasneje izigral s tem, da je bila ustanovljena dežela Tridentinska-Južna Tirolska (Trentino-Alto Adige), v kateri so Nemci spet postali manjšina in bi bili na vsakem glasovanju preglasovani. To je rodilo bombne atentate, ki so končno, že po De Gasperijevi smrti italijansko vlado nagnili, da je sprejela tako imenovani »južnotirolski paket«.

Gotovo, pravi dr. Innerhofer, De Gasperi je bil globoko veren človek, za združeno Evropo in Italijo zelo zaslužen, da pa bi mogel biti bodočim rodovom kot svetnik vzor nepristranskega in nesebičnega državnika, pa je zelo dvomno. »Pustimo,« zaključuje svoja izvajanja omenjeni prel. »De Gasperija, da kot politik v miru počiva. Mi imamo že dovolj težav z dediščino, ki jo je nam Tirolcem zapustil.«

Ovire pri gradnji novega slovenskega šolskega centra

V Gorici se je sestalo na izredni seji pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti in razpravljalo o novici, da je državni finančni zavod zavrnil finansiranje novega šolskega centra v Gorici. Pokrajinsko tajništvo je sklenilo, da se nemudoma naređijo potrebni politični koraki, da se stanje popolnoma razčisti, ugotovi, kje so nastale ovire in da se podvzamejo potrebni koraki, da se postopek za izgraditev šolskega centra ne ustavi.

V ta namen je v četrtek 9. aprila zjutraj delegacija SSK, ki so jo sestavljali Marjan Terpin, Mirko Špacapan in Gradimir Gradnik obiskala goriškega župana Scarana in zahtevala pojasnila. Goriški župan je skupaj z občinskimi tajnikom obrazložil ves potek, ki je popolnoma zadostil vsem zahtevam zakona. Vsi papirji so bili pravočasno oddani na pristojnih organih v Rimu. Gre torej za birokratske ovire, ki so nastale v rimskih uradih brez vsake pravne osnove. Že sam župan je nastopil v Rimu, kjer se je tudi mudil pristojni odbornik goriške občine in treba je torej v kratkem pričakovati nov odgovor.

Slovenske predstavnike je opoldne istega dne sprejel tudi goriški prefekt. Delegacija ga je seznanila s skrajno neugodnim ozračjem, do katerega bi utegnili priti, če bi ne prišlo v najkrajšem času do razrešitve problema, ki tako od blizu zadeva vse goriške Slovence. Prefekt je delegacijo obvestil o korakih, ki jih je že podvzel in obljubil vso svojo pomoč.

Slovenska skupnost je nadalje takoj vzpostavila stik z ministrom za javna dela ter odposlala protestni telegram tako zakladnemu ministru Gorii kakor rektorju državnega finančnega zavoda prof. Falconeju.

SSK je ugotovila, da so se krajevni predstavniki zavzeli za takojšnjo pozitivno rešitev, ker bi sicer lahko negativen razplet resno posegel v mirno sožitje, ki se je ustvarilo v goriški pokrajini.

Prav tako se se za rešitev zavzeli slovenski dijaki, ki so stavalji v petek 10. aprila in zborovali v Kulturnem domu, kjer so poleg drugih povzeli besedo tudi zastopnik Sveta slov. organizacij dr. Damijan Paulin in pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Marjan Terpin.

Z GORIŠKEGA

Koncert dua Kang

Kulturno združenje Lipizer je v nedeljo 5. aprila priredilo v goriškem Avditoriju izreden koncert dua Kang, tj. violinistke Hae Sun Kang, ki smo jo v Gorici že poslušali, potem ko je leta 1982 zmagala na natečaju R. Lipizer, in njene sestre, pianistke Hae Jung. Predstavili sta najprej Händlovo sonato št. 4 v D-duru, potem pa Beethovno sonato op. 30.

Drugi del programa se je začel s Schumannovo sonato v a-molu op. 105. Višek Programa pa je bila Wieniawskega »Scherzo-Tarantella«.

Korejski umetnici sta na zahtevo občinstva kar dvakrat podaljšali program (Kreislerjeve variacije na Corellijevo temo in Corrente III. Bachove partiture za samo violino). - L. Q.

»Narodni poslanec« v Grgarju in Sovodnjah

Območnega srečanja gledaliških skupin, ki ga prireja Združenje gledaliških in lutkovnih skupin severne Primorske, se je udeležila tudi dramska skupina PD Štandrež, ki se je predstavila z Nušičevo ve-

seloigro »Narodni poslanec«. Prireditev je bila v nedeljo 12. aprila v Grgarju. Po predstavi je bil razgovor s strokovno gledališko komisijo, ki je izvajanje štandredskih igralcev pohvalno ocenila. Tudi številno občinstvo je igro lepo sprejelo.

Poleg skupine PD Štandrež so v okviru območnega srečanja nastopila še gledališča iz Tolmina, Kobarida, Ajdovščine, Idrije in Nove Gorice.

V nedeljo 5. aprila pa so se štandredski igralci predstavili z »Narodnim poslancom« v sovodnjanskem Kulturnem domu, kamor jih je povabilo domače kulturno društvo.

V spomin pok. Francke Glavič

V ponedeljek 13. aprila smo se poslovili od globoko verne žene in matere Francke Glavič, ki je umrla v starosti 92 let. Zgubila je moža, ko so bili otroci še majhni. S trdim delom jih je izsolala. Njena družina je bila svetišče, kjer se ni pristopilo k mizi brez molitve, vsak večer je bil na vrsti rožni venec na kolenih. Sadovi te vzgoje so še danes vidni v drugi in tretji generaciji. Vsi, vnuki in pravnuki so tesno povezani s Cerkvijo in zavodni Slovenci. Kot mnogi, ki so imeli samo to krivdo, da so Slovenci, je tudi ona morala v 14-mesečni zapor v Perugia. Vsakovrstne preizkušnje in boleznii so trkale na njena vrata. Za vse je našla moč in oporo v vsakdanji sv. maši in obhajilu. Bila je dolgoletna zvesta članica Marijine družbe, kjer je vsako leto opravila duhovne vaje ter se udeležila vseh pomembnejših praznikov.

Mnogi slovenski in neslovenski duhovniki pri Sv. Jakobu so jo cenili, njena neomajna zvestoba Cerkvi, skromnost in požrtvovalnost so jim bile v spodbudo.

Bila je odlična pevka, njen dom je bil prava koncertna skupnost, kjer so vsi prepevali in so še vse doslej stebri cerkvenega petja.

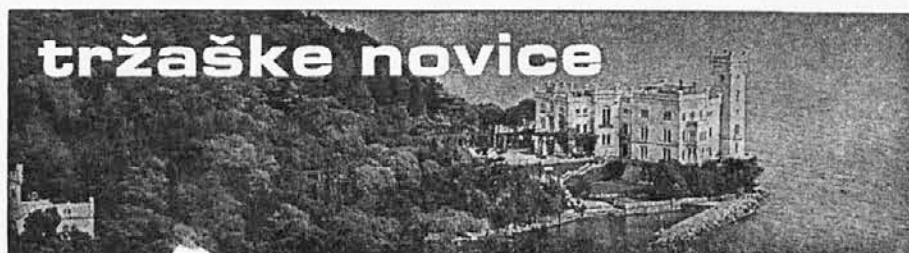
Kot je bila v življenju z Bogom združena, taka je bila tudi v zadnji bolezni. Ob nekem obisku je dejala, da že tretje leto preživlja velikonočno trpljenje z Jezusom. Do zadnjega trenutka je vse prenašala in žrtvovala za duhovniške poklice in v dobre namene. Bog nam je v njej dal otipljiv zgled, kaj premore duša, ko v popolni vdanosti vse sprejema iz božje roke.

Dekliškem obrazu z vencem belih las je tudi smrt vdihnila mirno spokojnost duše, združene z Bogom. Po truda polnem življenju je Bog sprejel k sebi dobro in zvesto služabnico. - F. V.

„Gorenjski slavček“ v Trstu

Če smo kdaj odhajali iz tržaškega Kult. doma z občutki, polnimi zlahtne umetnosti, je to bilo po predstavi opere »Gorenjski slavček«. Občinstvo je hvaležno mariborskim izvajalcem za dve uri nepozabnega užitka.

Libreto sicer označuje zgodbo kot navno in šibko, čeprav že sam naslov pomeni kulturni biser, ki ga je vredno ohraniti, ker je zrasel na domačih tleh. Gre za francoskega učitelja petja Chansonetta, ki ga Minkin glas tako očara, da jo hoče odpeljati v Pariz, kjer naj bi se izsolala. Za njeno privolitev ji ponudi 200 goldinarjev, kar pride posebno prav Minkini materi, da poravnava sinove dolgove. Osnuje se fantovska zarota, po kateri obsodijo Chan-

tržaške novice

Medsebojna pomoč župnij in cerkvenih organizacij

V semeniških prostorih (ul. Besenghi) v Trstu se je 26. marca drugič sestala duhovniški svet tržaške škofije. Jezuit p. Bassan je imel najprej kratko duhovno misel. Biti moramo zbrani v Jezusovem imenu, vedno na razpolago v večjih in manjših vsakdanjih »da«. S svobodnim srcem moramo znati poslušati drug drugega in škofa, da bi tako gradili edinstvo Cerkve in bolje delali za božje kraljestvo.

Dekani so poročali o sklepih, ki so jih naredili duhovniki na dekanijskih konferencah o medsebojni pomoči župnij in cerkvenih organizacij. Svetovalci so bili nato povabljeni, da sodelujejo pri pogovoru s predlogi, kaj bi lahko naredili konkretnega v škofiji. Navajamo nekatere zaključke in sklepe:

— vedeti bi morali, katere župnije in cerkvene organizacije so potrebne pomoči (solidarnosti) bolje stoječih;

— verniki morajo poznati cerkvene račune; samo tako bodo seznanjeni s težavami in zato raje prispevali za razne dejavnosti in vzdrževanje cerkvenih stavb in duhovnikov;

— ob obiskih družin na primeren način opozoriti vernike na potrebe duhovnikov in Cerkve; potrebna je torej vzgoja vernikov k soodgovornosti;

— škofijski ekonomski urad mora bolje in hitreje delati;

— ustanoviti bo treba »skupni sklad«, iz katerega bodo črpale pomoč potrebne župnije in cerkvene organizacije.

Naloga, ki je pred nami, ni lahka. Zah-

Tržaški škof Bellomi govori na reviji mladinskih pevskih zborov »Pesem mladih« 22. marca letos v Kulturnem domu v Trstu

teva vztrajno delo in načrtovanje. Verniki naj bi za to vedeli, sodelovali in bili soodgovorni.

Razprava o sedanjem političnem položaju v Trstu

V sredo 8. aprila je bila pod predsedstvom Draga Legiša seja pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti. Na dnevnem redu je bila razprava o sedanjem političnem položaju v Trstu s posebnim ozirom na probleme in zahteve, ki neposredno zadevajo tako načelna kot konkretna vprašanja slovenske narodne skupnosti.

Pokrajinski tajnik Harej je poročal predvsem o delovanju izvršnega odbora v zadnjem obdobju in o odnosih med strankami večinske koalicije na tržaški občini in pokrajini.

Kot znano, je SSK prva sprožila zahtevo po preverjanju v zvezi z izvajanjem sprejetih programov in je v pismu koalicijskim strankam zahtevala razpravljanje o vprašanju sožitja med Slovenci in Italijani v Trstu, o problemih v zvezi z lokacijo svetlobnega generatorja na Krasu ter o ustanovitvi posebnega urada za kmetijstvo na tržaški občini. Na prvih sejah tajništva je bil govor predvsem o nekaterih imenovanjih predstavnikov v razne ustanove. Po nastopu krize v Rimu pa so srečanja tajništva zamrla, kljub temu da so nekateri zahtevali nadaljevanje. Predstavnštvo pokrajinskega tajništva SSK je v tej prvi fazi zahtevalo svojega predstavnika v upravnem svetu področja za znanstvene raziskave, ki bo vodila tudi izvajanje načrta o sinhrotronu. Ostale stranke niso pokazale pripravljenosti ugoditi tej zahtevi, zato jih je opozorila, da se tej zahtevi ne misli odpovedati.

V razpravi o tajniškem poročilu so prišli do izraza še drugi zlasti negativni pojavi v zvezi z vprašanjem sožitja med slovenskim in italijanskim prebivalstvom. V ta okvir spada zlasti gonja in sredstvih javnega obveščanja o tako imenovanih fojbah ter proti vsakršni obliki zakonske zaščite Slovencev. V tem pogledu se je vnelo tekmovanje med vsemi demokratičnimi italijanskimi strankami razen PCI v distanciranju od zakonskega osnutka senatorja Garibaldija. Pri tem se ne spuščajo v njegovo vsebino, temveč ga že v načelu politično odklanjajo, česar si ni mogoče razlagati zgolj s predvolilnim ozračjem.

Nad takšnim položajem se bodo morali vsi Slovenci, ne glede na svojo politično opredeljenost, resno zamisliti in ustrezno, a odločno in dostojanstveno odgovoriti, da se nam po 40 letih od osvoboditve oporeka pravičnega zaščita v brk ustavi, mirovni pogodbi in drugim mednarodnim obveznostim.

Predstavitev knjige »Bazoviški spomenik«

V Tržaški knjigarni so pretekli teden predstavili knjigo »Bazoviški spomenik«, ki jo je napisal Vekoslav Španger. Njegovo pričevanje o dogajanju na Primorskem v fašističnem obdobju, ko se je danja slovenska mlada generacija odločno in pogumno uprla italijanskemu asimilacijskemu valu, je prvič izšlo pod enakim naslovom leta 1965 v samozaložbi. Po več kot 20 letih je drugo izdajo založila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, ki jo bo poklonila svojim članom ter šolskim in drugim knjižnicam; ostali del naklade bo dala v prodajo, vendar bo šel izkupiček v dobrodelne namene.

Knjigi je napisal uvodne besede Boris Pahor, ki jo je tudi predstavil v Tržaški knjigarni. Na predstavitvi sta spregovorila še ravnatelj HPO Drago Gantar, ki je poudaril zavzetost Hranilnice tudi za kulturne pobude, ter Franko Vecchiet, ki je knjigo opremil.

Duhovna obnova v ul. Risorta

Marijina družba v Trstu, ul. Risorta 3 vabi na petdnevno duhovno obnovo, ki bo v Marijinem domu za dekleta in žene. Začne se v četrtek 30. aprila ob 8. uri zjutraj z mašo in prvim nagovorom. Potem bodo govorili v Marijinem domu ob 17.30 popoldne in ob 8. uri zjutraj v četrtek, petek, soboto, v nedeljo 3. maja pa ob 8. uri pri Novem sv. Antonu. V ponedeljek 4. maja bo v Marijinem domu maša za pokojne voditelje in članice Marijine družbe ob 8. uri zjutraj. Govoril bo frančiškan Leopold Grčar iz Nazarij na Stajerskem.

Opčine

Obnovljena telovadnica. Sportno društvo Polet na Opčinah je obnovilo telovadnico, ki bo služila predvsem za kotalkanje in košarko. Priložnostnega slavlja ob njenem odprtju so se udeležili odgovorni predstavniki za šport v krajevnih upravah ter predstavniki slovenskih športnih in drugih ustanov. Predsednik društva Andrej Križnič se je zahvalil številnim podjetjem za pomoč pri obnovitvenih delih, zlasti še Hranilnici in posojilnici na Opčinah.

Dolina

Občini Dolina in Sežana sta 28. avgusta 1984 podpisali sporazum o prijateljstvu in sodelovanju. Na predvečer odprte meje v dolini Glinščice, ki jo je presekala državna meja, sta se v petek 10. aprila v Sežani sestali predstavnštvi obeh občin. V duhu prijateljskega sporazuma so potrdili veljavnost odprte meje kot bistvene sestavine za ohranitev miru, za krepitev spoznavanja in razvoj sodelovanja med ljudmi.

Glede bodočih načrtov so se obvezali, da bodo posvečali veliko skrb naslednjim pobudam: varstvo in ovrednotenje okolja; tako so doslej vložili vso skrb zaščiti Skocijskih jam in parka doline Glinščice.

Na mednarodnem bloku Pesek-Kozina bosta občini postavili informativno tablo o Glinščici in Skocijskih jamah.

Občinski upravi bosta preverili dejansko in pravno stanje srenjskih zemljišč na obeh straneh državne meje.

Vojaško poveljstvo je ugodilo prošnji občine Dolina in poslalo v dolino Glinščice skupino vojakov brigade Alpina Julia. Ti bodo opravili nekatera vzdrževalna dela na stezah ob vhodu v dolino.

Sožalje

Ob izgubi drage mame in none Frančiške Glavič izrekata svojima pevcema Mariji in Karlu ter zborovodji Ediju mešani in moški zbor od Novega sv. Antona v Trstu svoje občuteno sožalje.

Zahvala

Tržaška Duhovska zveza se zahvaljuje župniku Novega sv. Antona g. Mariju Cividinu za cerkev, ki jo je dal na voljo za spokorno bogoslužje, p. Ediju Böhmju SJ, ki je vodil bogoslužje in svetoivanskemu cerkvenemu zboru, ki ga je z ubranim petjem poživiljal.

Udeležencem tržaškega romanja na Trsat in v Portorož

Kot že napovedano, bo romanje v soboto 25. aprila. Potovali bomo v osmih avtobusih. V avtobusu št. 1 romarji iz Sv. Križa; v avtobusu št. 2 od Sv. Vincencija, od Marijine družbe z ul. Risorta in iz Devina; v avtobusu št. 3 iz Ricmanj in Katinare; v avtobusu št. 4 iz Domja, Mačkolj, Doline, Boljunca in Boršta; v avtobusu št. 5 od Sv. Ivana in Sv. Jakoba; v avtobusu št. 6 iz Zavelj in Zgonika; v avtobusu št. 7 iz Rojana in v avtobusu št. 8 z Opčin.

Romarji od Sv. Vincencija se odpeljejo s trga Perugino, z ul. Risorta s trga Oberdan in iz Zavelj izpred bencinske črpalke v Zaveljah.

Avtobusi št. 1, 3, 7 in 8 bodo odpeljali ob 7. uri, ostali pa iz prvih krajev ob 6.30. Na Trsatu bo slovesno somaševanje ob 10.45. Pred somaševanjem bo skupna molitev rožnega venca in medtem priložnost za sv. spoved.

Kje in kdaj bo kosilo, bomo zvedeli v avtobusih. Po kosilu se bomo ustavili za par ur v Opatiji. Ob 16. uri se bomo odpeljali v Portorož, kjer si bomo ogledali novo cerkev in imeli v njej zaključno slovesno pobožnost.

Vsem romarjem priporočamo točnost, potrpljenje in mnogo dobre volje.

Za Marijino družbo v ul. Risorta v Trstu: Marija Slama namesto cvetja na grob Frančiške Glavič 100.000 lir.

Slovenski jezuit razstavlja v Rimu

Krajevni italijanski dnevniki so poročali o razstavi, ki jo je pripravil jezuit Marko Rupnik v Rimu. Razstavlja v galeriji Al ferro di cavallo. Kritiki pravijo o njegovi umetnosti, da je »teologija križa«, vsa izvirajoča iz krščanske tematike.

Marko Rupnik je doma iz Črnega vrha (Zadlog), kjer se je rodil 1954. Leta 1973 je stopil k jezuitom. Sedaj študira teologijo in zgodovino umetnosti v Rimu ter se posveča tudi umetniškemu ustvarjanju kot slikar. Z razstavo v Rimu je zbudil pozornost tudi mednarodnega sveta.

Ansambel Ottavia Brajka, ki bo nastopil v Doberdolu na velikonočni ponedeljek ob »Prazniku pomladi«, ki ga prireja SKD »Hrast«

Dva kongresa

Pred nekaj dnevi je bil v goriškem Avditoriju »L. Fogar« pokrajinski kongres socialistične stranke (PSI). V dneh od petka 10. do nedelje 12. aprila je na istem kraju potekal pokrajinski kongres Krščanske demokracije.

Oba sta se vršila v času, ko je na političnem področju tako pri nas kot drugod v državi precej napeto ozračje. V državi zavoljo vladne krize, pri nas pa zaradi zadev ob zaščitenem zakonu za Slovence in v zadnjem času zaradi gradnje slovenskih šol v Gorici.

Glede socialističnega kongresa gre podčrtati, da je bil v stilu novega poudarjanja pripadnosti enonacionalnemu narodu. Pač v liniji »Craxie«. Pri nas se to kaže v nekaterih izrazih protislovenskega duha, ki ga ostali slovenski člani PSI (če se čutijo še Slovenci) slabo prenašajo. Tako je že sam videz dvorane dobil čisto nacionalistično lice, saj je bila dvorana prepletena z italijanskimi trobojnicami. Potek kongresa je bil seveda brez vsake slovenske besede (če izvzamemo pozdrav SSK) in so bile izrečene le splošne besede zavzemanja za slovenski zaščitni zakon Drobtinice naj si pospravijo tistih nekaj Slovencev, ki še vedno vztrajajo v taki za nas pogubonosni politiki.

Pozdrav pokrajinskemu kongresu so prinesle razne politične stranke in med temi tudi SSK. Zastopal jo je pokrajinski tajnik Marjan Terpin. Zanimivo je tudi, da ni bilo zraven predstavnikov SKGZ. Ali jih niso povabili ali vabila niso sprejeli?

Kot smo zapisali, se je konec preteklega tedna vršil še pokrajinski kongres DC, ki mu je predsedoval ministrski podtajnik Giorgio Santuz. Za pokrajinskega tajnika je bil ponovno potrjen Gianfranco Crisci, ki je v svojem govoru obravnaval vsa važnejša vprašanja, s katerimi imamo opravka v goriški pokrajini. Opretil je tudi odnos do Slovencev in posebno do SSK, ko je dobesedno dejal:

»Razlogi za sodelovanje s Slov. skupnostjo so trdni, tudi v zahtevi po zaščitenem zakonu v smislu predloga DC, ki se še lahko pregleda in izpopolni, ki pa se ne sme izmalčiti, kakor se je zgodilo s tem, kar je postavil na noge senator Garibaldi, ki ne upošteva nekaterih neodrekljivih vidikov našega zaščitnega predloga.«

Tudi kongres DC se je udeležila Slovenska skupnost. Pokrajinski tajnik Marjan Terpin je kongresnike pozdravil ter iznesel nekaj ugotovitev in zahtev tako glede globalnega zaščitnega zakona kakor zaradi zapletov okoli gradnje slovenskih šol. Dejal je: »V teh dneh se je okoli gradnje slovenskega šolskega centra dogodilo nekaj, kar bi lahko označil za nepošteno. Po tem, kar lahko ugotovljamo, se nam zdi, da je namen nekaterih rimskih krogov zaustaviti to realizacijo. Mislimo, da je treba takoj odpraviti te ovire, ker se bo sicer ustvarilo med Slovenci izredno nezadovoljstvo.«

Širite „Katoliški glas“

Obnovljena Katoliška knjigarna

Obnovitvena dela v Katoliški knjigarni, ki so se začela junija 1985, so pri kraju. Prepleškani zidovi, nova centralna kurjava, obnovljeni podi in stropi, nad 150 m novih polic so sad dveletnega truda upraviteljev, ki so se odločili s čim manjšimi stroški nuditi odjemalcem moderno, pregledno, dobro opremljeno samopostrežno trgovino.

Z izkoriščanjem vseh razpoložljivih prostorov se je prodajna površina petkrat povečala, zaradi česar je Katoliška knjigarna postala največja knjigarna-papirnica v Gorici. Pritličje obsega papirnico, namenjeno pisarniškim in šolskim potrebščinam, nabornim predmetom, igračam, predmetom za okras in darilo. V zadnjem delu trgovine — bivšem skladišču — so na voljo sveče in papir vseh vrst, artikli za gospodinjstvo, sezonski artikli.

Celotno prvo nadstropje bo odslej namenjeno izključno knjigam in drugim kulturnim in umetniškim stvaritvam. Predstavitev knjig bodo potekale v za to primerno opremljeni sobi. K novemu videzu knjigarne prispeva tudi prepleškano pročelje. Iz podstrešja bivšega skladišča je nastala majhna, a prijetna pisarna.

Tu velja poudariti, da je med drugim namen upraviteljev s časom ustvariti iz teh prostorov še en kulturni center v sre-

dišču mesta, kjer bi se širjenje slovenske knjige in kulture nasploh še bolj pospešilo.

Lastnik knjigarne ni namreč zasebno podjetje, ki stremi le za golim dobičkom, temveč stara goriška slovenska ustanova, ki vrši svoje poslanstvo v korist slovenske narodne skupnosti v Italiji. To dejstvo pričča o izredni važnosti, ki jo ima obstoj takega objekta v središču Gorice za Slovence posebno dragem Travniku.

Obnovljena konzulta za slovenska vprašanja

V ponedeljek 13. aprila je goriški župan Scarano umestil novo konzulto za slovenska vprašanja. Konzulta šteje 15 članov slovenske narodnosti. Za predsednika je bil izvoljen Marko Marinčič, za podpredsednika pa prof. Albin Sirk.

Sovodnje

Seja občinskega sveta 31. marca. Po odobritvi vrste odborovih sklepov je svet poveril podjetje Edil fognature iz Gorice, da začne z deli grezničnega omrežja v zgornjem delu Gabrij. Začela naj bi se čez poldrugi mesec, predvideni stroški pa znašajo 230 milijonov lir. Dosežen je bil tudi sporazum z lastniki zemljišč in služnostnih prehodov, razen enega na Peči, ki zadevajo ta omrežja na Peči in v Rupci.

Odobren je bil soglasno pravilnik o jamstvu in pogojih pri dodeljevanju zadržanih parcel v obrtniški coni v Malniščah (Rubije). Na predlog SSK je bilo dodan še en člen, ki pravi, da v načelu obrtnik lahko zaprosi za eno zazidljivo parcelo; če pa zaprosi za dve ali več, naj o prošnji razpravlja skupno s komisijo tudi občinski svet. Komisija bo imela 7 članov.

Župan je svetovalce seznanil o srečanju, na katerem je bilo govora o novem kamnolomu in gramoznici (pri tem rabijo tujo in skrivnostno besedo separacija) pri Mirnu ter so se ga udeležili skupaj s predstavniki novogoriške občine sovodnjski župan, podžupan in načelnik svetovalske skupine SSK.

Nadalje je župan poročal o sestanku, ki je bil na pobudo goriške pokrajinske uprave in so se ga udeležili predstavniki občinskih uprav goriške pokrajine (manjkali pa so iz Gorice in Tržiča), sindikalnih organizacij ter raznih zvez in ustanov. Predmet pogovora je bil novi upepeljevalnik za goriško pokrajino. Župan je omenil, da je občinski odbor izdelal resolucijo, ki vsebuje pripombe k deželnemu načrtu in je bila poslana tako goriški pokrajinski upravi kot tudi vsem občinam v goriški pokrajini.

V zvezi s tem je načelnik svetovalske skupine SSK Branko Černic izrazil svoje začudenje, da ni v omenjeni resoluciji nikjer omenjen dogovor, ki je bil sklenjen na sedežu goriške pokrajine (čeprav ga župan ni podpisal) s predstavniki goriške občine, sindikati in drugimi. Sedaj postaja jasno, da so bila pogajanja oprta na politiko »daj-dam«, tj. odstop zemlje za tekstilno tovarno v zameno za odstranitev upepeljevalnika, zgrešena. Černic je tudi odločno obsodil napad Občinske enotnosti, ki se je poslužila letaka, na predstavnike SSK, češ da niso nastopili zoper postavitev edinega upepeljevalnika v Sovodnjah za celotno goriško pokrajino. Prav posvetovalni sestanek na goriški pokrajini pa pričča o pravilnosti stališč SSK glede načrtovanega upepeljevalnika s strani deželne uprave. Vse izkrivljene trditve, ki so bile zapisane na račun SSK v omenjenem letaku, so se izkazale kot laž in izmišljotina ter so imele en sam namen, postaviti v slabo luč pred občani SSK in zlasti njene voditelje. - B. R.

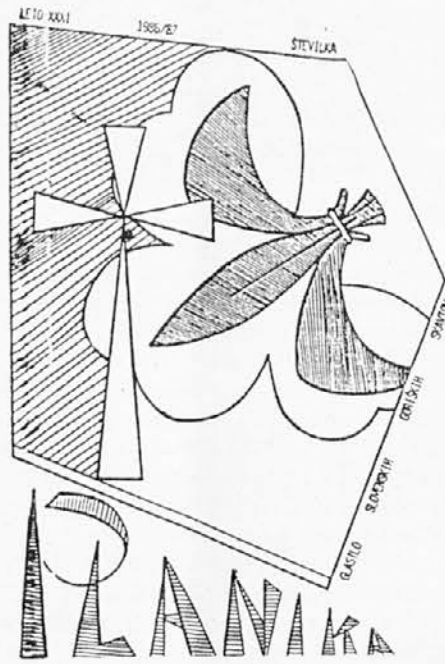
OBVESTILA

V župnijski dvorani v Nabrežini je misijonska in slikarska razstava v sklopu misijonske akcije v korist potrebnim in sicer vsak večer med tednom od 18. do 20. ure, ob nedeljah pa od 16. do 20. ure z zaključkom 21. aprila. Zadnje tri dni bo tudi razstava pihrov, ročno delo naše mladine.

SKPD »M. Filej« priredi 30. aprila orgelski koncert v goriški stolnici. Nastopil bo organist Dimitrij Rejc.

V župnijski dvorani v Romjanu bo v petek 24. aprila video-filmski večer, namenjen Rezijanski dolini. Prisoten bo prof. Pavle Merku iz Trsta. Začetek ob 20. uri.

Planika št. 6

Velikonočna številka Planike zasluži vsa pozornost, saj je tokrat skavtsko in aktualno zelo bogata. Uvodni članek z naslovom Veselje do življenja prikaže sedanje stanje med Slovenci, predvsem z oziranjem na problem življenja, na drugi strani pa samomorov.

Stran izvidnikov-vodnic je tokrat posvečena razgovorom s člani skavtske organizacije. Prizadevni gams je razveselil najmlajše člane s privlačno zgodbo o Planiki, Jameljski vod Sen se je pogovarjal z bivšo načelnico Franko Ferletič. Iz razgovora je razvidno, kako je Franki skavitizem v mladostnih letih veliko pomenil in kako mu je še sedaj hvaležna. Deseta stran je tokrat posvečena naši sestri Alenki, ki nas je pred enim letom zapustila.

Tudi skavti se bomo udeležili molitvenega srečanja v Ljubljani, ki bo prve dni maja. Vse vabimo, da si na 13. strani podrobneje preberete, kakšen pomen bo imelo romanje zaupanja in sprave na zemlji. Aktualna članka Tragika življenja in Prijatelj nam je pisal sta ogledala današnje mladine, zato sta vredna razmišljanja.

Novice in zadnji del raziskave o Krasu zaključita ta informativni list, v katerega je bilo vložena veliko truda s strani novega uredniškega odbora. Na voljo so še nekatere prejšnje številke. Pohitite, dokler so še na zalogi! - Delavni Medved

DAROVI

Za Katoliški glas: Marija Copič 18.000; N. N. 5.000; Marija iz Trsta 10.000; Vida Rojc 3.000 lir.

Za sklad Katoliškega glasa: Lidija Strnad, Domio 10.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Mirka Kete namesto cvetja na grob. pok. Marije Kacin 10.000 lir.

Za Našo pot: Marija Copič 20.000; Te rezina Hladnik 10.000 lir.

V spomin drage Alenke ob prvi obletnici njene smrti: Tomek za Zavod sv. Družine 10.000, za skavte 10.000 in za cerkev v Steverjanu 10.000 lir.

V spomin pok. g. Mirka Rijavca: Jožko in Angela Vetrh za Zavod sv. Družine 30.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Dragica Nemeč 20.000 lir.

Za Našo pot: Marija Zigon 20.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Gruden 20.000; Adam 40.000; Pertot 30.000; Pipan 5.000; N. N. 50.000; Venier 10.000; Mora 10.000; Caharija 10.000; Evangelista 30.000; Caharija 40.000; Slavec 40.000; Sauli 40.000; N. N. 40.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: druž. Zergol 30.000; Pina Brišček-Breclj 20.000; razni 22.000 lir.

Za cerkev pri Banih: nečak Nataleja Budaj je daroval umetniško izdelan kropilnik.

V počastitev spomina svojih nepozabnih staršev: hvaležna hčerka Ksenija Levak za odsek slov. Vincencijeve konference pri Sv. Ivanu v Trstu 50.000 lir.

Za odsek Vincencijeve konf. v Trstu: Justina Vatta 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Frančiške Glavič: Ubald Vrabec 100.000 za pevsko zboru od Novega sv. Antona; N. N. 50.000 v isti namen; druž. Simčič 50.000 za Slov. Vincencijevo konferenco v Trstu; N. N. za tiskovni sklad Katol. glasa 10.000 lir.

Za obnovitev dvorane v Bazovici: starši Brankota Grahonja iz Gročane 30.000 lir.

Za cerkev v Gropadi: Rado Jurkič v spomin očeta Ninota 25.000; druž. Trobec v isti namen 50.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: Anamarija Zagar 5.000; Marija Ražem 20.000; Mihalič-Križmančič v spomin pokojnih svojcev 20.000; Titty Smechia 50.000; Rado Jurkič 20.000 lir.

Za cerkev v Riemanjih: N. N., Trst v spomin na Doro Marc vd. Polla 25.000; Mery, Trst, v isti namen 10.000 lir.

Šport

ODBOJKA

Prva div. moški. Igrali so dve tekmi in obe izgubili: s Fincantieri iz Tržiča 2:3 in z Gasilci iz Gorice 0:3.

Under 14 dečki. Nizajo uspeh za uspehom: premagali so Sočo Sovodnje s 3:1 in Libertas Krmin s 3:0. Trenutno so na prvem mestu.

Ostala prvenstva. Končani sta dve prvenstvi. Dečki Under 16 so zasedli dobro tretje mesto. Olympia Kmečka banka je osvojila 5. mesto, vsekakor bolje kot lansko leto, ko so se morali potruditi, da niso padli v nižjo serijo. - n

DAROVI

Za kapelo sv. Leopolda pri Domju: Amelia in Leopold Pangos, Trst 20.000; N. N. v zahvalo za prejeto milost 50.000; Valerija Grizonič, Krmenka 10.000; Mery, Trst, v spomin na Renato 20.000; Dekleva in Elviro Udovič 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: N. N. 100.000; N. N. 20.000; M. O. 50.000; družina ob 25-letnici smrti Ivana Rudolfa 50.000 lir.

Za cesto na Sv. goro: N. N., Peč 100.000 lir.

V spomin pok. staršev Alojzija in Zofije: M. Š. za misijone 50.000, za lačne po svetu 25.000, za potrebne v župniji 25.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: N. N., Opčine 40.000; N. N., Gorica 20.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N. 20.000; M. M. 50.000; N. N., Gorica 100.000 lir.

Za misijone: M. B. 50.000; M. O. 30.000; Marija Malnig 100.000; N. N. 100.000; N. N. 20.000; N. N. za misijonarko Anico Miklavčič 20.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Peč 100.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Sporod od 19. do 25. aprila 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Pomlad hoče biti Velika noč«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Nediški zvon. 14.45 Sportni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom in gostom. 16.30 Sportne novice.

Ponedeljek: 8.20 Velikonočne pesmi. 9.00 Spomin na Mirka Rijavca. 10.15 Mladinski oder: »Pirhi za mamom«. 10.35 J. S. Bach: Velikonočni oratorij. 11.30 Poljudno čtivo; Peter Bonomi. 13.20 Primorska poje. 14.10 Otroški kotichek: Janez Bitenc: Srečanje z novo pesmico. 16.00 Osebno. 17.00 Orglar Lorenzo Ghelmi.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo; prehrana in zdravje. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Mladi mladim. 16.00 V znamenju Rdečega križa. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka Neva Merlak. 18.00 Boris Pangerc: »Pesmi jutra, dopoldnega, mraka in noči«.

Sreda: 8.10 V objemu gora. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 O razvoju filma v Sloveniji; opoldanska rubrika. 13.20 Primorska poje. 14.10 Gospodarska problematika. 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega. 18.00 Kulturni odmevi.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Naš jezik; film, kultura, realnost. 14.10 Otrok in šola. 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Primorska poje.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Hiša in vrt; od Mont Blanca do... 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Naš jezik. 14.20 Ne prezrimo! 15.00 V svetu filma. 16.00 Osebno. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Primorska poje. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Odmevi iz dogodkov preteklih dni. 10.15 Mladinski oder: »Lučka v ogledalu«. 10.40 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.35 Beleška; oddaja iz Kanalske doline. 14.10 Otroški kotichek: »Naš lepi okrogli svet«. 14.30 Klepet ob glasbi. 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi. 17.00 Tržaški partizanski pevski zbor. 18.00 A. Rustja: »Zdravljenja«.

S.K.D. »HRAST«

vabi 20. in 26. aprila v Doberdob na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

Ponedeljek, 20. aprila:

- 11.00 začetek praznika;
- 13.00 odprtje slikarske razstave; razstavlja Amerigo Visintin iz Ronk;
- 15.00 »ex tempore« za vrtec in osnovno šolo;
- 17.00 nastop folklorne skupine »Francè Marolt« iz Ljubljane; sledi prosta zabava ob zvokih ansambla Otavia Brajka iz Izole.

Nedelja, 26. aprila:

- 11.00 začetek praznika;
- 17.00 nastop godbe na pihala z mažoretkami iz Fagagne; sledi prosta zabava ob zvokih ansambla Taims z Opčin,

Deloval bo dobro založen buffet z izbranimi jedmi na žaru in domačo vinsko kapljico.